

Magyar Vizsla Klub Egyesület
H-2336 Dunavarsány, Petőfi u. 5.
E-mail: info@magyarvizslaklub.hu

A RÖVIDSZŐRŰ MAGYAR VIZSLA TENYÉSZTÉSI PROGRAMJA

a rövidszőrű magyar vizsla 2016 évi tenyésztési programjának módosítása,
a 62/2016. (IX. 16.) FM rendelet
„A magyar ebfajták körének megállapításáról és genetikai fenntartásuk rendjéről”
szerint

Budapest
2020. február 18.

TARTALOMJEGYZÉK	OLDAL
1. A FAJTA TÖRTÉNETE ÉS JELLEMZŐI	3
A fajta származása és elterjedése	3
A fajta ismertetése	3
A fajta részletes fajtaleírása (fajtastandard)	3
Az Egyesület bemutatása, a fajta jelenlegi helyzete, tenyészetei	6
2. A TENYÉSZTÉS CÉLJA, MÓDSZERE ÉS A TENYÉSZÁLLATOK KIJELÖLÉSE - TENYÉSZTÉSI SZABÁLYZAT	9
A tenyésztés módszere	9
A tenyésztés célja	10
A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje	10
A nukleusz állomány kijelölésének elvei	10
Az in-vitro megőrzés feltételei, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályai	10
A Magyar Vizsla Klub Egyesület törzskönyvezési szabályzata	10
A törzskönyvi részekbe és osztályokba sorolás rendje, valamint a tenyésztésbe vételi szabályok	15
Tenyésztési szabályzat	16
A tenyészvonalak illetve családok leírása	17
A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje	17
Az apaállat használatának szabályai	17
A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása	18
Tenyésztői Tanács (TT) felépítése és feladatai	18
3. A FORGALMAZÁS, AZ EXPORT ÉS AZ IMPORT SZABÁLYAI	19
A tenyészállat forgalmazása	19
A tenyészállat kivitele és behozatala során követendő szabályok	19
4. TARTÁSI FELTÉTELEK	20
A tenyészállatok in-situ (és indokolt esetben ex-situ) tartási feltételei	20
5. TENYÉSZET MEGSZÜNTETÉSE	21
A kennel vagy részpopuláció megszüntetése esetén követendő szabályok	21
6. AZ ELLENŐRZÉS ÉS IGAZOLÁS RENDJE	22
A tenyészetek ellenőrzésének rendje	22
A származásellenőrzés módja és dokumentálásának rendje	22
7. ADATSZOLGÁLTATÁS	23
Az országos állattenyésztési adatbázisba történő adatküldés módja és rendje	23
MELLÉKLETEK	24
<u>1. sz. melléklet: vizsgálatkérő lap DNS mintavételre</u>	24
<u>2. sz. melléklet: adatgyűjtő lap a(z) évi szaporulatról</u>	25
<u>3.sz. melléklet: tenyésztésbevitelhez szükséges vizsgák szabályzatai</u>	26
<u>4.sz. melléklet: tenyészengedély kérelem</u>	62
<u>5.sz. melléklet: fedeztetési jegyzőkönyv</u>	63
<u>6.sz. melléklet: alombejelentő</u>	64
<u>7.sz. melléklet: transponder beültetési jegyzőkönyv</u>	65
<u>8.sz. melléklet: alomellenőrzési jegyzőkönyv</u>	66
<u>9.sz. melléklet: származási lap minta</u>	67

1. A fajta története és standard

FCI 57/D. sz.

Az FCI Standard Bizottsága által elfogadott módosítás

Fordította:

Weit Péter, Uwe Fischer és Dr. J.-M. Paschoud

Származása:

Magyarország

Az érvényes eredeti standard közzétételének ideje:

1936.

Felhasználása:

A vizsla sokoldalúan használható vadászkutya. Mezőn, erdőben és vízben egyaránt használhatónak kell lennie, az alábbi jellemző tulajdonságokkal rendelkezik. Kiváló szaglás, határozott vadmegállás, kitűnő apportkészség, az úszónyom célratörő, a víz szeretetével párosuló követése. A nehéz terepet és a szélsőséges időjárási viszonyokat egyaránt jól tűri. Munkabíró vadász munkakutya minőségében a lövéstől és a vadtól való félelem, a vadmegállás ill. az elhozási készség hiánya éppúgy nem kívánatos, mint a vízszeretet hiánya. Problémamentes természete és alkalmazkodóképessége miatt lakásban is könnyen tartható.

FCI Besorolása:

VII. csoport - vizslák

1. Szekció - kontinentális vizslák

Munkavizsgára kötelezett (mezei-vízi vizsga)

Rövid történeti áttekintés:

A magyar vizsla ősei a vándorló magyar törzsekkel együtt kerültek hazánkba. Írásos emlékeket, ábrázolásokat már a XIV. századi dokumentumokban is találhatunk. Vadászati jelentősége a XVIII. századtól fokozódott. A XIX. Század végén már vizslaversenyeket rendeztek Magyarországon, ahol a magyar vizslák is nagyon eredményesen szerepeltek. A fajta fejlődésében ebben az időben valószínűleg más vadászkutyafajták is játszottak szerepet. Szakszerű tenyésztése 1920-ban kezdődött. Az FCI 1936-ban ismerte el önálló fajtának.

Általános megjelenése:

Középnagy, elegáns, nemes megjelenésű, zsemlesárga, rövidszőrű vadászkutya. Inkább könnyed felépítésű (csontozat), száraz, szikár izomzatú, a szépség és erő harmóniáját tükrözi.

Fontos méretarányok:

- A testhossz kissé meghaladja a marmagasságot.
- A mellkasmélység valamivel kisebb, mint a marmagasság fele.
- Az arcórri rész valamivel rövidebb, mint a fejhossz fele.

Viselkedés / jellem:

Élénk, barátságos, kiegyensúlyozott, könnyen tanítható. Alapvető tulajdonságai közé tartozik a kiemelkedő kapcsolattartó képesség. A durva bánásmódot nehezen viseli el. Nem lehet sem agresszív, sem félénk.

Fej:

Száraz, nemes, arányos.

AGYKOPONYA:

Koponya: Mérsékelt szélés, enyhén domború. A fejtetőt enyhe homlokárok választja ketté középen, a mérsékelt fejlett nyakszirtcsonttól a stop felé. A szemboltívek közepesen fejlettek.

Stop: Mérsékelt.

ARCKOPONYA:

Orrtükör: Szélés és jólfejlett orrtükör minél tágabb orrlyukakkal. Az orrtükör hússzínű.

Fang: Tompa, nem elhegyesedő, erős állkapcsokkal, nagyon izmos. Az orrhát egyenes.

Állkapocs / fogak: Erős állkapcsok tökéletes, szabályos és teljes ollós harapással, a felső metsző-fogsor hézag nélkül zár az alsó fölé, és a fogak csaknem egyenesen állnak az állkapocsban, a fogképlet szerinti 42 egészséges foggal.

Pofa: Erős, jólizmolt.

Szemek: Kissé oválisak, közepes nagyságúak. A szemhéjak jól a szemgolyóra simulnak.

Tekintete élénk, értelmes. A szemszín a szőrzet színével harmonizál, a sötétbarna szemek részesülnek előnyben.

Fülek: Kissé hátul és közepmagasan tűzöttek. A fül lebenye finom, a pofához simul, lefelé lekerekített V-alakban végződnek. A fül hossza kb. a fejhossz két harmad része.

Nyak:

Középhosszú, az összképpel harmonizáló. A tarkó nagyon izmos és enyhén ívelt. Feszés torokbőr. A toroktájék száraz.

Törzs:

Mar: Kifejezett és izmos.

Hát: Szilárd, jólizmolt, feszes és egyenes. Az izomzatnak fednie kell a tövisnyúlványokat.

Ágyék: Rövid, szélés, feszes, izmos, egyenes. A hát és az ágyék közti átmenet feszes és tömör.

Far: Szélés és megfelelően hosszú, nem röviden csapott, a farok felé enyhén lejt, jól izmolt.

Mellkas: Közepesen szélés és mély, jól kifejezett, izmos és közepesen telt szügy, lehetőleg messzire hátranyúló szegycsonttal. A szegycsontnak és a könyökízületnek azonos magasságban kell lennie. A bordák mérsékeltén íveltek. A hátsó bordák jól lenyúlóak.

Alsó vonal: Elegáns ívben enyhén felhúzottan halad hátrafelé, feszes.

Farok:

Kissé alacsonyan tűzött, tövénél közepes vastagságú, azután elvékonyodó. A farok csánkig ér. Kissé kard alakban hordja. Mozgás közben a vízszinteshez közel megemeli. A farok szőrrel jól és vastagon fedett.

Végtagok:**ELÜLSŐ RÉSZ:**

Előlről nézve az elülső végtagok párhuzamosak, oldalról nézve függőlegesek és jól a test alá helyezettek. Jó csontozat és erős izomzat.

Lapocka, váll: A lapocka hosszú, dőlt és hátrafele laposan simul. Mozgás közben rugalmas. Erős, száraz izomzat. A lapocka és a felkar között jó szögellés.

Felkar: Lehetőleg hosszú és jólizmolt.

Könyök: Testhez simuló, de nem odapréselt, sem kifelé, sem befelé nem fordul. A felkar és az alkar között jó szögellés.

Alkar: Hosszú, egyenes, megfelelően izmolt. Erős, nem durva csontok.

Elülső lábtő: Száraz, feszes.

Elülső lábközép: Rövid, csak nagyon enyhén dőlt állású.

Elülső mancsok: Kissé oválisak, szorosan egymáshoz fekvő, megfelelően boltozatos, erős lábujjakkal. Erős, barna színű karmok. Kemény, ellenálló, palaszürke talppárnák. Állás és mozgás közben a mancsok párhuzamosak.

HÁTULSÓ RÉSZ:

Hátulról nézve a hátulsó végtagok egyenesek és párhuzamosak jó szögellésekkel. Erős csontok.

Comb: Hosszú és izmos. A medence és a comb között jó szögellés.

Térd: A comb és a lábszár között jó szögellés.

Lábszár: Hosszú, izmos és inas. Hossza közel azonos a comb hosszával. Jó szögellés a lábszár és a hátulsó lábközép között.

Csánk: Erős, száraz és inas, aránylag alacsonyan helyeződő.

Hátulsó lábközép: függőleges, rövid és száraz.

Hátulsó mancsok: mint az elülsők.

Mozgás:

Jellegzetes jármódja a lendületes, könnyed, elegáns, térélelő ügetés nagy tolóerővel és megfelelő előrelépéssel. Mezei kereséskor a kitarató vágta. A hát szilárd, a felső vonal nem tér el a vízszintestől. Jól felegyenesedett tartás. A poroszkálás nem kívánatos.

Bőr:

Feszés, redőket nem képez, jól pigmentált.

Szőrzet:

Szőr: Rövid és sűrű, érdesnek és kemény tapintásúnak kell lennie. A fejen és a fülön vékonyabb, rövidebb és selymesebb, a farok alsó élén szőrzete kissé, de nem feltűnően hosszabb szálú. Az egész testet fednie kell, a has alsó oldala kissé finomabban szőrözött. Aljszőr nincs.

Szín: A zsemlesárga különböző árnyalatai. A fül egy árnyalattal sötétebb lehet, egyébként homogén. Vörös, barnás és világos árnyalatok nem kívánatosak. Kisebb fehér folt - max. 5 cm átmérőjű - vagy tűzés a mellen, toroktájékon és az ujjakon nem tekinthető hibának. Az ajkak és a szemhéjak színe megegyezik az orrtükör színével.

Méret:

Marmagasság: kanok 58 - 64 cm, szukák 54 - 60 cm.

A marmagasság növelése nem cél, kívánatos a közép méretre való törekvés. Azonban a statikus és dinamikus egyensúly és szimmetria sokkal fontosabb, mint a centiméterekben kifejezett méretek.

Hibák:

Az előbb említett pontoktól való minden eltérés hibának minősül, a hiba értékelésének pontos arányban kell állnia az eltérés fokával.

Súlyos hibák:

- Nehézkes, limfatikus felépítés
- Kifejezett stop
- Hegyes fang, hajlott orrhát (konkláv)
- Túl magasan és elöl tűzött, nem fejhez simuló fülek
- Látható pontyhát, enyhe hajlott hát
- Jelentős mértékben hiányzó mellkasmélység, túl lapos vagy hordó alakú mellkas
- Erősen kifelé vagy befelé forduló könyök

- Laza, lógó mellső lábtő
- Teljesen függőleges elülső lábközép
- Lapos mancsok (nyúl-láb), szétterpesztett ujjak
- Túlnőtt far
- Erős tehén vagy erős dongás állású lábak állásban és mozgás közben egyaránt
- A hátvonal fölé kunkorodó, hajló farok
- Nehézkes járás

Kizáró hibák:

- A nemi jellegtől való durva eltérés
- Nem típusos fej
- Foltos orrtükör
- Lógó vagy nyáladzó ajkak
- Előre vagy hátraharapás, valamint ezek összes átmeneti formája, harapófogó harapás, valamint részleges harapófogó harapás
- Egy vagy több fog hiánya (kivétel: 2 PM1; az M3 fogakat nem kell figyelembe venni); A nem látható fogak hiányzó fognak számítanak
- Fogsoron kívüli plusz fogak
- Világossárga szemek, nagyon laza szemhéjak, ektropium, entropium, distichiasis (kettős szempillásor)
- Kifejezett nyaklebernyeg
- Súlyosan hibás mozgás
- Nem típusos szőrzet
- Sötétbarna vagy viaszszárga szín, tarkaság, nem egységes szín
- 5 cm-nél nagyobb mellfolt
- Fehér mancsok
- Pigmenthiány
- Mindenfajta ideggyengeség
- 2 cm-nél nagyobb eltérés fölfelé vagy lefelé

Utólagos megjegyzés:

A kanoknak két, teljes egészében a herezacskóban elhelyezkedő, szemmel láthatóan normálisan fejlett herével kell rendelkezniük.

Az Egyesület és a jelenlegi állomány bemutatása

Az egyetemes magyar kutyázás megszületése óta az első önálló rövidszőrű magyar vizsla fajtát gondozó egyesület, melynek zászlaja alá csaknem az ország összes hivatalos tenyésztői és tartói regisztráltak magukat.

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete 114 éves fennállása óta mindig kiemelt helyet biztosított kedves hazai fajtánknak. Égisze alatt működött Magyar Vizsla Klub – mint társadalmi előd – adta a tagságot a mára önálló jogi státusszal rendelkező Közhasznú Egyesületnek. Elsők között váltak tagjainkká a legnevesebb vizslás szakemberek, a nemzetközileg elismert küllem és munka bírók, a Föld legtávolabbi szegletében is elismerté vált tenyésztőink és a hazai és nemzetközi megmérettetéseken győztes kutyavezetőink. Alig váltunk „nagykorúvá” és már 52 tenyészállomás jött hozzánk, ami önmagában is meggyőző erőt jelent a rövidszőrű magyar vizsla fajtatiszta tenyésztését illetően.

Egyesületünk a korábbi évek munka és küllem vonatkozású rendezvényein szerzett tapasztalataira építve ismeri a fajta stabilizálódott értékeit és a fejlődéshez szükséges teendőket. A fajtatiszta tenyésztés sikerének alapja a széleskörű genetikai bázis, mely érték mérése kis csoportokra nem bontható.

Felelősséggel csak nagy egyesületben lehet értékeinket megóvni és fejleszteni. A rövidszőrű magyar vizsla fajta gazdájának lenni komoly szakmai és társadalmi erőt feltételez.

Nemzeti kincsünk jó hírét, anyaországi produktumát, tenyésztési eredményeink aktualitásait ismerté kell tenni az egész világon úgy, hogy a magyar vizsla homogenitása egyformán elfogadottá váljon tengeren innen és túl.

Közös erővel dolgozzunk azon, hogy a magyar vizsla kiváló vadászkutya és nélkülözhetetlen társállat maradjon az emberiség történetében.

Rövidszőrű magyar vizsla tenyészetek

Aba-Amádé	Szögi Lajos, Nyíregyháza, Zrínyi Ilona u. 8-10.
Alföldi Vadálló	Czuczi Molnár Anita, Hódmezővásárhely, Kinizsi u. 24.
Becsali-Beszélgetős	Tirászi János, Zalaegerszeg, Budaivölgy u. 16.
Bédai	Dr. Herger László, Majs, Petőfi tér 187.
Betekints	Szabados Éva, Veszprém, Háncs u. 25.
Billegi Vadász	Baldoni Marco, Naszály, Thököly u. 41.
Boronkai	Vízes Tamás, Marcali, Szigetvári u. 13.
Borostyán	Pongrácz Márta, Budapest, Pozsonyi u. 14.
Borzómenti	Szunyi Mihály, Söpte, Kossuth u. 71.
Bökönyi-Vadász	Csonka Tamás, Bököny, Dózsa György u. 46.
Cinkei	Zatureczki László, Dunavarsány, Bajcsi Zs. u. 25.
Császtai Vadász	Mida Gábor, Edelény, Ady Endre út 57.
Csillagvadász	Antal Tibor, Lajosmizse, Mizsetanya 222.
Darnai Vadász	Dr. Kovács Péter, Darnózseli, Bem út 7.
Deli-Szilaj	Csenkey Gábor, Püspökladány, Kalapács u. 43.
Dömefalvi	Szentftner József, Győr, Pacsirta u. 8.
Erdőgyöngye Vadász	Bakos László, Zalaszentmihály, Arany János u. 14.
Folt-Point Pollach	Kerepesi József, Zagyvarékás, Csárda út 25.
Füzeserdei	Árkosi Nóra, Szigetmonostor, Rózsa út 28.
Gemenci Nemes	Strohmayr Péter, Kéty, Petőfi Sándor utca 30.
Győrújfalvi	Mikola Géza, Győrújfalú, Mártírok útja 66.
Gyurkóvári	Osadczuk Csaba, Baktüttös, Rákóczi u. 144.
Halston	Nácsa Ágnes, Tiszavasvári, Vasút u. 13.
Helvécia-Vadász	Dr. Váczi-Balogh Zsuzsa, Budapest, Óhuta u. 14.
Józsai	Dr. Dobó Nagy Zsolt, Debrecen, Északi sor 25.
Kajtárkodó	Bujdosó Tamás, Gyermely,
Kutyáskerti-Vadász	Farkas Tibor, Gyomaendrőd, Széchenyi út 16.
Lébény-Hansági	Németh Tibor, Lébény, Szabadság u. 22.
Luppa-Vadász	Schipeck Sándor, Dunavarsány, Vörösmarty u. 141.
Luxatori	Hámori Tibor, Balatonboglár, Szent István király tér 3.
Magasparti Rutinos	Mármárosi Anna, Ordacsehi, Bem u. 1.
Magor	Barna Edina, Nagykovácsi, Barack u. 57.
Magyaróvári	Káldi Sándor, Mosonmagyaróvár, Wathay Ferenc út 12.
Mohoskői	Maróti Béla, Herend, Dózsa György u. 8.
Nagyszorosi Vadász	Kovács Melinda, Bélapátfalva, Május 1. út 31.
Nádberki Vadász	Hári Csaba, Ósi, Bem J. u. 8.
Nádorpusztai	Gonda Győző, Mány, Kismánydűlő 3838/53
Nemzetkincse	Varga Ágnes, Tiszakécske, Pereghalom 163.
Nyíri Pajkos	Bányai Zoltán, Nyíregyháza, Tábor u. 1/C
Odorárius	Barna Tamás, Kápolnásnyék, Vízmű u. 6.

Őrségi Borostyán	Kovács Gabriella, Veszprém, Vécsey Károly út 8/G földszint 1.
Pagonyházi-Nimród	Dömök Sándor, Szolnok, Szapáry u. 10.
Pannon Vadász	Vaderna Zsuzsanna, Bársonyos, Kossuth Lajos utca 19.
Parlagi-Vadász	Gergelyné Zeitler Ágnes, Budapest, Vas Gereben u. 6.
Pázmándi Pipacs	Varga János, Pázmánd, Kossuth u. 48.
Pitypang	Füzesiné Szegvári Zsuzsa, Kára, Kölcsey u. 12.
Sági-Solymász	Pákozdi Sándor, Gyórság, Halomajla u. 56.
Siómenti Mayerházi/ Meridien Mons	Mayer Istvánné, Siófok, Kert út 23.
Mező-Varázsa	Márk Lóránd, Szokolya, Törökpaták út 33.
Mohoskői	Maróti Béla, Herend, Dózsa György u. 8.
Somlóhegyi	Gaál Gyöngyi, Budapest, Brassó u. 36.
Sóstói-Vadász	Vánné Fülöp Teodóra, Kiskunhalas, Platán u. 34.
Szentkői	Kovács Alajos, Hegykő, Kossuth u. 16.
Szentmártonkátai	Windischmann Mercedesz, Szentmártonkáta, Bajcsi Zs. u. 5.
Tenkesvölgyi Cserkellő	Sandó István, Siklós-Máriagyűd, Pécsi út 16.
Terjék	Kecskés Károly, Velence, Ország u. 22.
Terra Lebusana	Wagner Mandy, Debrecen, Kiss Gábor u. 23.
Tiszatáji Vadász	Godó Zoltán, Szeged, Löwy Sándor u. 31.
Tolnai	Ezer Csaba, Tolna, Szigetpuszta 14.
R. Tordasi Gyémánt	Besenyői Dénes, Tordas, Helyrajzi szám 0122/36
Váczi-Vitéz	Katona László, Vác, Árpád u. 53.
Vadászfai	Csizmazsiáné Varga Katalin, Káld, Rákóczi Ferenc u. 37.
Varjas-tavi	Barna Norbert, Porcsalma, Rákóczi út 43.
Varsánymezei	Péter Attila, Dunavarsány, Petőfi Sándor u. 5
Vizsóvári	Vilezsál Edina, Budapest, Kiss János alt. u. 65/3/36
von den Reithen xls	Lück Stefanie, Mosonmagyaróvár, Soproni u. 84.
von Sunnenberg	Britschgi Ursula, Cserszegtomaj, Kőhát u. 34.
Zsarókahegyi Vadász	Lónártné Roik Gizella, Üllő, Öregszőlő u. 24.
Ceglédi Vadászberki	Fleckenstein László, Nagykőrös, Jázmin utca 23.
Csipkéskúti	Balázs Hedvig, Budapest, Árvíz u. 23.
Fenyőligeti	Szabó Sándor, Debrecen, Jerikó u. 22.
Kedves	Ritzu Zsanett, Tardona, Kossuth Lajos u. 2.
Körtvélyesi Vadász	Zádori László, Sárbogárd, Szélső u. 13.
Sárvízmenti Vadász	Bíró Tamás, Székesfehérvár, Sarló u. 29.
of Skyrocket	Varga Nikoletta, Markaz, Béke u. 38.

2. A tenyésztés módszere, célja és a tenyészállatok kijelölése – tenyésztési szabályzat

A tenyésztés módszere:

A rövidszőrű magyar vizsla tenyésztés módszere elsősorban a fajtatiszta tenyésztés, amely során azonos fajtába tartozó egyedek párosítása történik. Az egyedek rokonsági fokától függően idetartozik a: kombinációs párosítás, vérfrissítés, beltenyésztés / rokontenyésztés, vérvonal tenyésztés valamint a családtenyésztés. A genetikai előrehaladás legfőbb eszköze a szelekció. Főként a jól öröklődő tulajdonságok javíthatóak vele eredményesen.

Az egyes alkalmazott tenyésztési módszerek:

A) Kombinációs párosítás

Célja a „tökéletes” kombináció megtalálása, egymástól idegen vonalú szülők párosítása során. A kombinációs párosítás célja tehát az, hogy az apai és anyai eredetű gének által kódolt tulajdonságok optimálisan egészítsék ki egymást, azaz megtaláljuk azokat a szülőket, melyeknek utódai kívánatos küllemet mutatnak és emellett jó teljesítményre is képesek.

B) Vérfrissítés

A fajtatiszta tenyésztési eljárások közé tartozó vérfrissítésről akkor beszélünk, ha ugyanazon fajtának idegen tenyészeteiből, tenyészkeretéből származó egyedeket (főleg apaállatokat) használunk a tenyésztésben. Erre az eljárásra olyan esetekben kerülhet sor, ha az állományban a genetikai előrehaladás nem kielégítő, bizonyos degeneratív jelenségek mutatkoznak, vagy ha egyes tulajdonságokat meg kívánunk honosítani a populációban. Mindig szem előtt kell azonban tartani, hogy a vérfrissítés céljából tenyésztésbe állított egyed minőségben a hozzá párosítandó állomány felett álljon, tehát inkább kevesebbet, de mindig kizárólag a minőségi előrelépést szolgáló tenyészállatot alkalmazzunk.

C) Beltenyésztés / rokontenyésztés

Ha a párosítás során a hím- és nőivarú egyedeket hosszabb időn át egy adott állományból válogatjuk, akkor beltenyésztést végzünk. Rokontenyésztésről akkor beszélünk, ha közelebbi rokonokat párosítunk egymással. Ennek fokozatai az igen szoros, a szoros és a mérsékelt; annak megfelelően, hogy a közös ős az 1-2., a 3-4., vagy az 5-6. ősi sorban található.

D) Vonaltenyésztés

A „vonalt” kifejezést a gyakorlatban legtöbbször genealógiai, azaz leszármazási értelemben használjuk.

Genetikai értelmében a vonal alatt általában egy-egy kiemelkedő képességű állattól származó, azzal többé-kevésbé rokonságban lévő állomány egyedeit értjük. Ezek szerint a vonal egy populáción belül olyan – bizonyos zártsággal létrehozott – kört jelent, melyben a rokontenyésztés útján a fajta többi részétől genetikai szempontból elkülönülő génfrekvenciákat alakítunk ki. A vonaltenyésztést tehát a korszerű nemesítési stratégiákban nem csúcsteljesítményként, hanem új kombinációk kiindulási pontjaként kell kezelnünk és hasznosítanunk. A vonal kialakítását igazoltan nagy tenyészértékű, örökletes terheltségektől mentes apaállatokra lehet/kell alapozni. A recesszív örökletes terheltségeket heterozigóta formában hordozó egyedek valamint az örökítő érték korai felismerése azonban kiemelt jelentőségű. A korrekt vonaltenyésztés érdekében az örökítő értéket befolyásoló (negatív) tényezőket eltitkolni nem szabad.

E) Családtenyésztés

Amíg a vonaltenyésztés bizonyos felfogásban a hímivar szerepét emeli ki, addig a családtenyésztés a nőivar oldaláról közelíti meg a kérdést. A családtenyésztés a legértékesebb nőivarú állatok utódainak továbbtenyésztését jelenti. E tekintetben a kiemelkedően nagy tenyészértékű nőivarú egyedekre – és ivadékaikra – kell koncentrálni. Genetikailag egy értékes családból származó gyengébb teljesítményű egyed többre becsülendő, mint egy átlagos teljesítményű család pluszvariáns utóda. Az ivadékok tekintetében ugyanis a visszaütések révén a család átlagára számíthatunk. A családtenyésztés eredményeként születő egyedek az un. sorozatpárosítással igen homogén és értékes ivadékokat adnak.

A tenyésztés célja:

A tenyésztés célja, hogy a küllem és munkastandardnak megfelelően tartsa fenn a fajtát. Csak azok a rövidszőrű magyar vizslák tenyészthetők, amelyek megfelelnek a fajtastandardnak. Figyelembe kell venni a temperamentumot, küllemet, munkakészséget, egészséget. Csak az MVKE által regisztrált, egyedileg megjelölt, törzskönyvezett, (4 ősi soros zárt törzskönyvvel rendelkező) egyedekkel lehet tenyészteni, amelyek az MVKE tenyésztési szabályzatában foglaltaknak eleget tettek és tenyészengedéllyel rendelkeznek. Azok a kutyák, amelyeknek szülei bármilyen okból nem teljesítették a tenyésztési szabályzat előírásait csak regisztrációs lapot kaphatnak. Nem kerülhet nyilvántartásba ismeretlen származású egyed.

A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje:

A rsz. magyar vizsla törzskönyvezendő egyedeinek származását a tenyésztési hatóság által meghatározottak szerint DNS alapú származásellenőrzéssel kell igazolni. Hiteles származás ellenőrzést csak ISAG (International Society of Animal Genetics) akkreditációval rendelkező laboratórium végezhet. A DNS mintát a szülőktől a tenyésztésbe vétel előtt kell levenni és a vizsgálattal megbízott laborba küldeni.

A nukleusz állomány kijelölésének elvei:

A nukleusz állomány a fajta legnagyobb genetikai értéket képviselő populációhányada. Erőteljes szelekciós nyomás és célzott egyedi párosítás mellett hatékonyan képes szolgálni a fajta genetikai előrehaladását és genetikai diverzitás fenntartását.

Kijelölése a több lépcsős szelekciós rendszerben történik (1-6. illetve lehetőség szerint.)

A nukleusz állomány kijelölését az elismert tenyésztő szervezet végzi.

Nukleusz állomány a génbanki és génbanki állományon kívüli populációból is kijelölhető. Ez utóbbinál az elit minősítést elért kutyák közül történhet.

A nukleusz állományba sorolt szukák párosítása fokozott gondossággal történik. A megszületett kölyök szelekciója mellett, azok tenyésztési célú hasznosítására kell törekedni.

Az in-vitro megőrzés feltételei, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályai:

Szaporító anyag és genetikai minta megőrzése (génbank) laboratóriumi körülmények között a szakmai előírásoknak megfelelő protokoll szerint. A nukleusz állományok in vitro génmegőrzése állami génbankban történik.

A Magyar Vizsla Klub Egyesület törzskönyvezési szabályzata

1. Az eb törzskönyvezés célja

Teljesítményvizsgálati adatok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése olyan módon, hogy az egyes egyedek tenyész értéke felismerhető legyen, ezáltal elősegítve, hogy a nemzetközi előírásoknak megfelelő fajtajelleggel rendelkező törzskönyvezett állomány alakuljon ki.

2. A tenyésztési adatok nyilvántartásának rendszere

A tenyésztési adatok két fő csoportja a származási adatok és a saját teljesítmény vizsgálati adatok. A származási adatok nyilvántartása és a saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása időben, valamint az alkalmazott módszerek tekintetében egymástól elkülönül.

3. A származási adatok nyilvántartása

A származási adatok nyilvántartását a tenyésztő szervezet végzi. A származás nyilvántartás a rokoni kapcsolatok nyilvántartását szolgálja, melynek elemei:

- fedeztetés és ellés nyilvántartás,
- a megszületett kölykök azonosító jellel való ellátása,
- DNS vizsgálati eredmény gyűjtése (származás-ellenőrzés).

Ugyanakkor a nyilvántartott származási adatoknak fontos szerepük van az utódellenőrzésben, az utólagos tenyészérték becslésben. A megszületett egyedek törzskönyvi nyilvántartásba vétele és származásának rögzítése a Fedeztetési jegyzőkönyv, az Alombejelentő és a Transzporder beültetési jegyzőkönyv adatai alapján történik.

3.1. A fedeztetési jegyzőkönyv

Fedeztetési jegyzőkönyvet igényelhet minden tenyészengedéllyel rendelkező kan tulajdonosa. A fedeztetési jegyzőkönyvet az alombejelentőhöz csatolva a tenyésztés vezetőnek kell elküldeni.

3.1.1.

Fedeztetésre csak az a kan használható, amely a tenyésztési szabályzat előírásainak megfelel és tenyészengedéllyel rendelkezik.

3.1.2.

A fedeztetési jegyzőkönyvet 2 példányban kell kiállítani, mely az alábbi adatokat tartalmazza:

- a kan tulajdonos neve,
- fedező kan neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,
- a fedeztetett szuka neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,
- a fedeztetés dátuma,
- szuka utolsó ellésének dátuma és alomszám,
- aláírások - tenyésztő és kantulajdonos.

3.1.3.

A példányok rendeltetése:

- tenyésztő szervezeté,
- a születendő alom tenyésztőé.

3.2. Az alombejelentő

3.2.1.

Alombejelentőt igényelhet minden tenyészengedéllyel rendelkező szuka tulajdonosa. Az alombejelentőt a tenyésztő tölti ki és küldi el a tenyésztés vezetőnek. Mellékelni kell a szülők származási lapjának, teljesítmény és egészségügyi eredményeinek fénymásolatát, a fedeztetési jegyzőkönyv egy példányát, a transzporder beültetési jegyzőkönyvet valamint az alomellenőrzési jegyzőkönyvet.

3.2.2.

A tenyésztésvezető az adatok ellenőrzése után származási lap megrendelőt állít ki, melyet továbbít annak a szervezetnek, akit az MVKE szerződésben megbíz a származási lapok kiállításával (MEOESZ).

3.2.3.

Az alombejelentő lapon szerepel:

- tenyésztő neve, címe, telefonszáma,
- a kennek név,
- ellés ideje,
- született egyedek felsorolása: - ivar, név,
- tenyésztő aláírása,
- kitöltés dátuma,
- tenyésztésvezető aláírása,
- tenyésztő szervezet bélyegzője.

3.2.4.

Az alombejelentő lap két példányban készül. Az 1. példány a tenyésztő szervezeté, 2. példány a tenyésztőé.

3.3. A törzskönyvi lap

A törzskönyv vezető a származási lap megrendelő alapján megnyitja az utódok törzskönyvi lapját.

3.3.1.

A törzskönyvi lapok sorszáma szigorú, növekvő sorrendben követi egymást. A törzskönyvi szám az alábbiak szerint képzendő: MET. Mv. sorszám / évszám.

3.3.2.

A valamilyen okból törölt törzskönyvi lap száma újra nem használható fel, a törlés okának dokumentálásával a lapot archiválni kell.

3.3.3.

A törzskönyvi lapon a törzskönyv vezető az azonosító és származási adatok mellett folyamatosan gyűjti az egyedre vonatkozó saját teljesítményvizsgálati eredményeket, a tenyészminősítő osztályba sorolást, és a tenyésztési adatokat (fedeztetési jegyzőkönyvek, alombejelentők számát).

3.3.4.

Törzskönyvi lap nem selejtezhető.

3.4. A Honosítás

3.4.1.

Csak olyan egyed lehet honosítani; amely FCI által elismert származási lappal rendelkezik. Honosításkor az eredeti tenyésztő szervezet (FCI által elismert kynológiai szervezet) által kiállított és hitelesített származási lapon magyar törzskönyvi számot kap és bevezetésre kerül a Magyar Ebtörzskönyvbe. Az eredeti származási lap másolatát a tenyésztő szervezet archiválja.

3.4.2.

Csak mikrochippel megjelölt, azonosítható egyed honosítható. A honosított kutyák MET Mv sorszámot / imp ország kód/ évszám azonosítót kapják.

3.4.3.

A honosítást a tulajdonos kérelmezi a tenyésztés vezetőnél, az eredeti származási lappal.

3.5. A származási lap

A törzskönyv vezető a megnyitott törzskönyvi lap alapján az eredeti származási lapra rávezeti a törzskönyvi számot.

3.5.1.

A származási lap a Magyar Vizsla Törzskönyv adott egyedre vonatkozó lapjának kivonata.

3.5.2.

A származási lap az alábbi adatokat tartalmazza:

- a tenyésztő szervezet, a nemzetközi szervezet (FCI) és a nemzetközi szervezet által elismert magyar kinológiai csúcsszervezet emblémája,
- az egyed neve (kennel név és egyedi név),
- ivara,
- tkv. száma,
- születés dátuma,
- egyedi azonosító száma,
- tenyésztő neve, címe,
- származási adatok 4 ősi sorig,
- szülők - nagyszülők esetében: név, tkv-szám és jel, főbb saját teljesítményvizsgálati eredmények,
- déd- és ükszülnőknél: név, tkv.szám és jel, csak befejezett championátusok.

3.5.3.

A származási lapot a tenyésztő szervezet bélyegzője, valamint a tenyésztés vezetőnek az eredeti, a nyomtatás színétől eltérő színű aláírása hitelesíti. Fel kell tüntetni a kiállítás dátumát is.

3.5.4.

A származási lapon javítás, utólagos bejegyzés nem lehet.

3.5.5.

Származási lap másolata bármikor kiállítható az igazolt tulajdonos kérésére a származási lap díjának befizetése ellenében. Igazoltnak tekinthető a tulajdonos, ha a nyilvántartásban az ő neve szerepel, vagy adásvételi szerződéssel rendelkezik.

3.6. Az egyedi megjelölés

Minden, törzskönyvi nyilvántartásba vett kutyát tartós egyedi megjelöléssel kell ellátni, ez a jelenlegi jogszabályok alapján mikrochip beültetéssel történik. A mikrochip beültetést csak állatorvos végezheti a törzskönyvezni kívánt egyedek 5-9 hetes korától.

3.6.1.

A kijelölt állatorvos saját mikrochipeivel jelöli meg az alom egyedeit, majd kitölti a Transponder beültetési jegyzőkönyvet és átadja a tenyésztőnek.

3.6.2.

A törzskönyvvezető az egyedi nyilvántartást kiegészíti a mikrochip számmal.

3.6.3.

A tenyésztésvezető a fedeztetési jegyzőkönyv, az alombejelentő lap és a Transponder beültetési jegyzőkönyv példányaikat együttesen archiválja.

3.7. A kutyák elnevezése

Minden kutya kennel nevet és egyedi nevet kap. A kennel nevet az FCI-vel kell jóváhagyatni és megválasztásánál az FCI szabályok az érvényesek.

3.8. Az export származási lap

Export származási lapot a tulajdonos a MEOESZ-től igényelhet a jövőbeni külföldi tulajdonos nevének és címének megjelölésével.

3.9. Származási lapot a kölykök 6 hónapos koráig ad ki az egyesület. A 6 hónaposnál idősebb kölykök számára regisztrációs lap kiadására van csak mód, az egyedek származási igazolással való ellátása maximum egy éves korig lehetséges.

4. Saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása

A saját teljesítményvizsgálatok célja az egyedek tenyésztékének megállapítása. Az Egyesület által előírt, a tenyésztéshez szükséges teljesítmény-vizsgálat nélkül az egyed nem vonható tenyésztésbe. Ha ez mégis megtörténik, az utódok regisztrációs lapot kapnak.

4.1. Általános rendelkezések

Minden törzskönyvezett egyed részt vehet az Egyesület által szervezett teljesítményvizsgálatokon. A MVKE által rendezett vizsgák, versenyek, tenyész szemlék és kiállítások eredményeit a kitöltött bírálati összesítő lapon a rendezvény vezetőbírója eljuttatja a tenyésztés vezetőhöz, aki gondoskodik az adatok rögzítéséről az egyed törzskönyvi lapján. A regisztrált egyedek részvételéről a tenyésztési szabályzat rendelkezik. A MVKE által elismert, de nem az Egyesület által rendezett rendezvények eredményeit a kutya tulajdonosa köteles bejelenteni és igazolni.

4.2. A bírálati összesítő

A bírálati összesítőnek tartalmaznia kell a rendezvény nevét, helyszínét, dátumát, rendezőjét, a vezetőbíró és a bírók nevét, a benevezett kutyák nevét, tkv. számát, egyedenként az elért minősítést, pontszámot, címet, különdíjat. A bírálati összesítőt a vezetőbíró aláírásával hitelesíti.

4.3. A kiállítási eredmények nyilvántartása

Kiállítási eredmények közül a kiadott címek és minősítések kerülnek nyilvántartásra. Saját rendezvény esetében a kitöltött bírálati összesítő lap, más magyarországi és külföldi, az FCI által elismert kynológiai szervezet által rendezett rendezvények eredményei a bíró által hitelesített bírálati lapok alapján kerülnek nyilvántartásba.

4.4. A tenyészmínősítő osztályba sorolás

A rövidszőrű magyar vizslák az általuk elért saját teljesítmények alapján lesznek tenyészmínősítő osztályba sorolva. Ez a tenyésztésbe vétel alapfeltétele. A tenyészmínősítő osztályba sorolást a tulajdonosnak kell kezdeményezni. A beküldött dokumentumokat megvizsgálva a tenyésztés vezető végzi el az osztályba sorolást.

5. Kiesések nyilvántartása

A tenyésztési engedély esetleges visszavonásának illetve az eladásnak, elhullásnak a tényét a törzskönyvi lapra be kell vezetni. Ezért a tenyészállat elhullását a tulajdonos 30 napon belül köteles bejelenteni a tenyésztő szervezetnek.

6. Záró rendelkezések

A jelen szabályzatban nem szabályozott kérdésekben a Tenyésztési Tanács dönt a mindenkor hatályos vonatkozó jogszabály szerint. A mindenkori érvényben lévő idevonatkozó jogszabály és az FCI szabályok a mérvadóak. A törzskönyvezés tárgyi feltételei az egyesület rendelkezésére állnak, a Törzskönyvezési szabályzat 3.3.2. pontja szerint jár el.

Törzskönyvezés bizonylatai:

4. sz. melléklet: tenyész engedély kérelem
5. sz. melléklet: fedeztetési jegyzőkönyv
6. sz. melléklet: alombejelentő
7. sz. melléklet: transzponder beültetési jegyzőkönyv
8. sz. melléklet: alomellenőrzési jegyzőkönyv
9. sz. melléklet: származási lap

A törzskönyvi részekbe sorolás rendje:

Származási igazolást (SZIG) adunk ki a tenyész-engedéllyel rendelkező szülők utódai részére. Azon utódok részére, melyek szülei nem teljesítették a tenyésztésbe vételi feltételeket, valamint a 6 hónapnál később bejelentett almok részére regisztrációs lapot (RL) adunk ki.

Az RL tartalma:

Minden ismert felmenő neve és törzskönyvi száma szerepel rajta 4 generációra, azonban a kiállítási és munka eredmények nem.

Az RL:

- Tenyésztésre nem jogosít,
- Export pedigre nem váltható ki,
- Származási Igazolás csak a tenyésztőszervezeti előírások teljesítését követően váltható ki.

A RL akkor cserélhető ki SZIG-re, ha

1. a szülők időközben megszerzik a tenyésztésbe vételhez szükséges engedélyt, vagy
2. az egyed a konfirmációs tenyészszemlén megfelel.

Osztályokba sorolás rendje:

A tenyésztők tulajdonában lévő, a tenyésztésbevételi szabályoknak megfelelő rövidszőrű magyar vizsla teljesítménye alapján tenyész minősítést kap amely lehet:

III. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel

II. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel, ezen felül kiállítási vagy munka eredményei is vannak, de nem érte el egy ország küllem- vagy munka-championja címet.

I. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel, ezen felül munkavizsgával rendelkezik (VMV, ÖTV) és egy ország küllem- vagy munka-championja.

Elit: a fentiekén túl, küllem és munka Interchampion cím tulajdonosa.

Tenyésztési szabályzat

Tenyésztésbevitel szabályai:

Tenyészszemle (küllembírálat): tenyésztendő minősítés ("küllemileg tenyésztendő")

Tenyésztésvizsga (Alapvizsga): minimum megfelelt minősítés. Az ennél magasabb szintű munkavizsgán (VMV, ÖTV) szerzett megfelelt minősítés illetve díjban végzés mentesíti a vizslát az Alapvizsga kötelezettsége alól. A VAV vizsga abban az esetben minősül tenyésztésvizsgának, amennyiben azon FCI bíró bíralt.

Csípőízületi diszplázia szűrés: A (mentes), B (majdnem mentes) vagy C (enyhe) eredmény. Javasoljuk, hogy a C (enyhe) minősítésű egyedekhez A (mentes) minősítésű párt válasszanak tenyésztőink.

Az állatorvosok az FCI szabályzatának megfelelően az A, B, C... jelölést alkalmazzák az értékelés során. Az Egyesület elfogadja a Kisállat Ortopédiai Bizottság által kijelölt szűrő állomások eredményeit. Továbbá elfogadja azon állatorvosok vizsgálati eredményeit is, akik hivatalos, szabályos bírálati lapot adnak ki és archiválják a röntgenfelvételeket.

A tenyészengedély kiadásának feltételei:

Tenyésztésbe venni kan és szuka kutyát csak a tenyészengedély kiadása után lehet. A tenyészengedély kérelmet a tenyésztés vezetőhöz kell beadni, melyhez csatolni kell a tenyészszemle, tenyésztésvizsga valamint csípőízületi diszplázia szűrés eredményének másolatát. A tenyészengedélyt a beadott dokumentumok alapján az egyesület a tulajdonos részére megküldi.

A tenyész szukákra vonatkozó szabályok:

- a tenyésztésbe vétel alsó korhatára 18 hónapos kor, felső korhatára 8 éves kor,
- egy tenyészszuka életében maximum 6 almot nevelhet,
- egy szukától 2 naptári év alatt maximum 3 alom hozható le, de 2 egymást követő alom után egy tüzelést ki kell hagyni,
- 8 évnél idősebb szukák esetében van lehetőség kérelemmel élni egyszeri alkalommal az MVKE TT felé abban az esetben, ha a szuka addigi életteljesítménye nem érte el a 6 almot. A kérelmet mindig a szuka fedeztetése előtt kell beadni.

A tenyészvonalak illetve családok leírása:

Tenyészvonalak, családok, párosítási terv elkészítésének elvei és a szelekció rendje:

A hobbi tenyésztők által fenntartott kennelekben kellő mennyiségű és minőségű tenyészkanok állnak rendelkezésre, melyek felhasználása optimális.

Az éves szinten megszületett almok esetében a kanok ismétlése nem számottevő. Ezzel fennmarad a fajtában a kellő variancia. A tenyészetekben kialakított szuka állomány (családok) jól passzolnak a meglévő tenyészkanok vonalaihoz. Cél, hogy a szoros rokontenyésztés a fajtán belül ne jöjjön létre.

A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje:

- Génbanki állományok párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás.

Típustulajdonságok, funkcionalitás és egészségi mutatók kiemelt jelentősége. Elsődleges cél a genetikai variancia fenntartása.

- Hobbiállományok párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás.

A tenyésztő szakmai belátása szerint történik a tenyésztési program előírásai és a tenyésztői tanács iránymutatása szerint.

Szelekció rendje: A tenyészakutyák kiválasztása több lépcsős szelekciós rendszerben történik:

- első lépcső: pedigréanalízis, ősök információi, káros recesszív gének eliminálása,
- második lépcső: fenotípus, funkcionális típusbírálat, tenyészszemle, DNS minta gyűjtés,
- harmadik lépcső: saját egészségügyi szűrések,
- negyedik lépcső: funkcionalitás, idegrendszer, hasznosítási tulajdonságok értékelése,
- ötödik lépcső: szaporodásbiológiai alkalmasság, apai és anyai értékmérők,
- (fedezőkészség, szoptatási és kölyöknevelési készség)
- hatodik lépcső: utódcsoportok értékelése - lehetőség szerint.

Az apaállat használatának szabályai:

A tenyésztő szervezet populációs szinten a fajta genetikai diverzitásának fenntartása érdekében az Effektív Populációméret (N_e) emelésére és a beltenyésztettség csökkentésére törekszik.

A következő generáció megtervezése során a tenyésztő szervezet a lehető legnagyobb számú tenyészkan állomány aktív alkalmazására törekszik.

A tenyészkanok kijelölése a többlépcsős szelekciós rendszerben történik.

A nukleusz állományba sorolt tenyészkanok a fajta legértékesebb tenyészakutyaí. Tenyésztésre csak minősített (tenyészengedéllyel rendelkező) kan kutya használható. Kerülendő egy-egy tenyészkan túlzott favorizálása. A génbanki és a sporttenyésztői állomány egyaránt nyitottnak tekintendő, egymás között átjárható.

A fedeztetés lehet természetes vagy mesterséges – hűtött vagy mélyhűtött – spermával.

Mesterséges termékenyítésnél a termékenyítést végző állatorvos/ok dokumentációját kell az alombejelentőhöz csatolni. Szoros rokontenyésztés (teljes-, féltestvér, szülővel való párosítás) csak a TT előzetes engedélye után kerülhet elfogadásra. Külföldi fedeztetés /sperma használatakor az adott ország tenyésztési szabályzata alkalmazandó. Importálás esetén, ha a kutya a származási országában már teljesítette a tenyésztésbe vétel feltételeit (küllemi és vadászmunka vizsga, HD) ezeket elismerve részt vehet a hazai tenyésztésben is.

A kanok tenyésztésbe állíthatóak a tenyésztéshez szükséges eredmények megszerzése után és korlátlan ideig tenyésztésben tarthatóak. A kan tulajdonosok ugyanúgy felelősek a szabályok betartásáért. A kan tulajdonosnak tartózkodnia kell a fedeztetéstől, ha kételyei vannak a leendő tenyésztő szándékait és lehetőségeit illetően, illetve ha a szuka kondíciója (egészségi állapota), körülményei nem megfelelőek a kölykök felneveléséhez. A kantulajdonosnak tanácsokat és segítséget kell adni (ha szükséges), különösen kezdő tenyésztő számára.

A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása:

A fajta génkészleteinek felderítése a DNS vizsgálatokra épül. A fajtaazonossági és származásellenőrzési vizsgálatok mellett a génbanki megőrzés lehetővé teszi a fajta genetikai adatbázisának kialakítását és az adatok tudományos elemzését.

Ezek alapján mérhetőek a populáció dinamikai változások és becsülhető a genetikai távolság.

Tenyésztői Tanács (TT) felépítése és feladatai:

A tenyésztési szabályok betartására a TT felügyel mely négy tagból áll. Vezetője a tenyésztésvezető (TV).

A TT feladata:

- az Egyesület tenyésztéspolitikájának meghatározása,
- a Tenyésztési szabályzat betartatása és javaslat tétel a vezetőség felé amennyiben erre szükség van,

- a fedezőkanok és szukák nyilvántartásának vezetése,
- a tenyészszelemlék bírólístájának összeállítása,
- az állomány egészségügyi mutatóinak folyamatos vizsgálata, szükség (probléma) esetén új szűrővizsgálatok elrendelése a tenyészegyedek részére,
- részvétel a tenyésztéshez szükséges vizsgák megrendezésében,
- beadott tenyésztési kérelmek – szoros rokontenyésztés, idős egyedek tenyésztése, stb – elbírálása,
- tenyészengedélyek elbírálása, kiadása, szükség esetén a tenyészengedély felfüggesztése,
- tenyészengedélyek utólagos visszavonásával kapcsolatos döntések és az ezzel kapcsolatos teendők elrendelése, döntéshozatal,
- a beadott almok ellenőrzésének koordinálása,
- a szükséges alomellenőrzés, tenyészhely ellenőrzés megszervezése,
- tenyészminősítések kiadása, azok felülvizsgálata.

A TT-ot az elnök jelölésével a Közgyűlés választja meg. A tenyésztésvezetőnek a vonatkozó rendeletben előírtak szerint, rendelkeznie kell:

- felsőfokú szakirányú képesítés (állattenyésztő vagy állatorvos),
- a fajtában elismert tenyésztői múlt,
- legalább 3 alomból 5 kiemelkedő egyed (kiemelkedő teljesítménynek számít HCH, ICH, HMCH vagy Vízi-mezei illetve Mindenés verseny I. vagy II. díjas eredménye),
- legalább 10 éves rövidszőrű magyarvizslás múlt.

A TT tagjainak rendelkeznie kell:

- lehetőleg szakirányú képesítés,
- legalább 3 alomból 5 kiemelkedő egyed (kiemelkedő teljesítménynek számít HCH, ICH, HMCH vagy Vízi-mezei illetve Mindenés verseny I. vagy II. díjas eredménye)
- legalább 10 éves rövidszőrű magyarvizslás múlt.

3. A forgalmazás, az export és az import szabályai

A tenyészállat forgalmazása:

A tenyészállat-forgalmazást a 129/2004. rendelet szabályozza.

A tenyészállat forgalmazása, kivitele és behozatala során követendő szabályok:

Tenyészállat az egyedi azonosítást követően csak az elismert tenyésztő szervezet által kiállított származási lappal kerülhet hazai és külföldi forgalmazásra. A tenyészállat behozatalához a tenyésztési hatóság engedélye szükséges, melyet a behozatal előtt legalább 15 nappal a tenyésztési hatósághoz benyújtott kérelemmel kell kérvényezni.

Tenyészállatnak az az eb minősül, mely teljesítette a tenyésztésbe vételi előírásokat és tenyész engedéllyel rendelkezik.

A honosításhoz a hatósági engedélyt és az export pedigret mellékelni kell, a honosítási kérelem nyomtatványt az eb tulajdonosa által kitöltve, a kérelmet a MEOESZ-hez címezve, az elismert tenyésztőszervezet által "Tudomásul véve, engedélyezve" záradékkal ellátva kell a MEOESZ-hez eljuttatni.

A rövidszőrű magyar vizsla tenyészállatait, valamint in-vitro szaporítóanyagát kivinni csak a kiszállításnak a tenyésztési hatóság részére történő írásbeli bejelentését követően lehet.

Legalább megadandó adatok: törzskönyvi szám, fajtája, neve, születési helye és ideje és a kiszállítás várható ideje.

A génbanki állomány külföldre nem értékesíthető.

Amennyiben a tenyészkutya Kiviteli származási igazolást kap a MEOESZ-től, ebben az esetben a vonatkozó szerződés szerint a MEOESZ vállalja a Tenyésztési hatósághoz történő bejelentést a származási lap kiállításával együtt.

Amennyiben a fogadó ország nem igényel magyarországi kiviteli származási igazolást, ebben az esetben a tulajdonosnak kell megtennie a bejelentést.

A kutya honosítására az Állattenyésztési hatóság jóváhagyása után van lehetőség.

Nem kell bejelentést tenni a tenyészállat kiállításra, versenyre történő behozatalához, kiviteléhez, illetve átszállításához, valamint a tenyészállat egyéb célú, hat hónapot meg nem haladó időtartamú behozatala és kivitele esetében, ha az állatot a származási országba visszashállítják, és ezt a körülményt a behozatalakor, illetve kivitelekor hitelt érdemlően igazolják. Ha az így behozott tenyészkutyát tovább tenyésztésre szándékoznak használni, akkor a tenyésztési hatósághoz haladéktalanul meg kell tenni a bejelentést.

4. Tartási feltételek

A tenyészállatok in-situ (és indokolt esetben ex-situ) tartási feltételei:

A kutya alapvetően társállat, igényli a folyamatos emberi törődést. A magyar ebfajták tartása, használata, etetése és állategészségügyi ellátása (vakcinázás és parazitavédelem is) minden esetben a jó gazda gondossága elveinek érvényesítésével történik.

A fajták kialakulásakor jellemző in-situ tartásmód napjainkban kevésbé jellemző. Az állattenyésztési kultúra változása, az állatjóléti elvárások és törvényi előírások is nagyban befolyásolják a tartásmódot. A genetikai változatosság, a küllemi tulajdonságok, valamint képességek varianciája azonban eltérő subpopulációk kialakítását indokolja. Az évtizedeken át jellemző hobbitenyésztés mellett a génmegőrzést is szolgáló munka állományoknál a hagyományos tartásmódnak újra van létjogosultsága:

- erdészetek, nemzeti parkok természetes közegei.

Az ex-situ, vagyis napjainkra jellemző tartásmódja, az állatvédelmi szabályok betartása mellett alkalmas leginkább a kulturált kutyatartásra. A kutya az ember közelében, társállatként tartva képes csak realizálni a benne rejlő genetikai képességeket. Tartható lakásban, kennelben, udvaron, kertben.

Az elegendő szabad mozgásról minden esetben gondoskodni kell. Az esetleges elkóborlást meg kell akadályozni.

5. Tenyészet megszüntetése

A kennel vagy részpopuláció megszüntetése esetén követendő szabályok:

Amennyiben az állam által létrehozott génbanki programban részt vevő tenyésztő úgy dönt, hogy tenyészetét részben vagy teljes egészében megszünteti, szándékát időpont megjelöléssel írásban jeleznie kell az elismert tenyésztő szervezet részére.

Természetes személy, mint tenyésztő elhalálása esetén, amennyiben szükséges, a tenyésztő szervezet tagjai a fajtamentő szervezetekkel együttműködve igyekeznek gondoskodni az állatok elhelyezéséről.

Nukleusz állományban a minősített aktív korú tenyészállatok külföldre nem értékesíthetők. Azok elhelyezését és további hasznosítását az ország határain belül a tenyésztő szervezet a tagjai körében igyekszik megoldani.

A nukleusz állományon kívüli populáció hányad biztonságos elhelyezésére is törekedni kell.

6. Az ellenőrzés és igazolás rendje

A tenyészetek ellenőrzésének rendje:

Az MVKE az egyesülethez bejelentett rsz. magyar vizsla almoknál alomellenőrzést végez. Alomellenőrzést végezhetnek a Tenyésztői Tanács tagjai és/vagy egy általuk kijelölt tenyésztési tapasztalatokkal rendelkező személy, aki az ellenőrizendő alom közelében lakik. Az alomellenőrzésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amit a tenyésztésvezetőnek kell eljuttatni. Minden olyan tenyészetet, amelyben az első alom születik leellenőrzi az Egyesület, hogy az anya és kölykök a fajta igényeinek valamint az állatvédelmi törvény erre vonatkozó előírásainak megfelelő elhelyezésben részesülnek. A már folyamatosan működő tenyészeteket évente többször szűrőpróba szerűen ellenőrizzünk.

A származásellenőrzés módja és dokumentálásának rendje:

A rövidszőrű magyar vizsla törzskönyvezendő egyedeinek származását a tenyésztési hatóság által meghatározottak szerint DNS alapú származás ellenőrzéssel kell igazolni. Az alom megszületése után a tenyésztőnek jelentenie kell az alom létszámát a tenyésztésvezetőnek, hogy az a mintavételhez szükséges anyagot meg tudja küldeni. A megszületett almokban minden kölyöktől DNS mintát kell venni (vérből) és beküldeni a megjelölt laboratórium címére. A mintavétel a microchip behelyezését követően vagy vele egy időben végzendő, mivel annak számát is rögzíteni kell a jegyzőkönyvben. A DNS mintavételt a microchippet beültető állatorvos végezheti.

A mintavételhez szükséges dokumentumok:

1. Vizsgálat kérő lap DNS mintavételre (NÉBIH)

Az MVKE biztosítja a mintavételhez szükséges kapilláris csöveket.

A kölykök számára a származási lapot csak a laboratórium DNS vizsgálat eredménye után van mód megrendelni.

7. Adatszolgáltatás

Az országos állattenyésztési adatbázisba történő adatküldés módja és rendje:

A NÉBIH által igényelt adatokat minden év végén az MVKE egy táblázatban összefoglalva megküldi. Az adatlapot mellékeljük.

Melléletek:

1. *melléklet:* Vizsgálatkérő lap DNS mintavételre

2. *melléklet:* Adatgyűjtő lap a(z)..... évi szaporulatról

3. *melléklet:* Teljesítmény vizsgálati szabályzatok

1. melléklet

Állattenyésztési Igazgatóság
Genetikai laboratórium
1143 Bp. Tábornok u. 2.

VIZSGÁLTKÉRŐ LAP

DNS mintavételre

Hozzájárulok ahhoz, hogy a Nébih személyes adataimat a honlapon keresztül elérhető szolgáltatások igénybevételének biztosítása érdekében kezelje.

Ikt. szám:
/20..../

A KÉRELMEZŐ ADATAI

Ügyfél regisztrációs szám:

Előnév Családi név Utónév

A kérelmező neve:*

Születéskori neve (ha eltér):

Férfi nő Születési idő: év hó nap Állampolgárság:

Születési hely: (magános, csotén): Anyja neve:

Gazdálkodó szervezet neve:

Adószáma (gazdszerv. esetén):

Irányítószám Település

Lakeím / Székhely:

Kösterület megnevezése Kösterület jellege Ház szám/helyrajzi szám

E-mail cím: Tel.:

Számlázási cím amennyiben eltér a lakcímétől: Település Kösterület megnevezése Kösterület jellege Ház szám/helyrajzi szám

Cím* Irányítószám

A kutya adatai:*

Egyedbeküldés: Családvizsgálat:

Szülők adatai	Törzskönyvi név	Fajta	Neme	CHIP szám	TKV szám	Születési dátum	Laborszám
apa			Kan				
anya			Szuka				

Alom, fajtaadatok:

Utódok száma	Törzskönyvi név	Fajta	Neme	CHIP szám	TKV szám	Születési dátum	laborszám	nem kizárt	kizárt
1								☐	☐
2								☐	☐
3								☐	☐
4								☐	☐
5								☐	☐
6								☐	☐
7								☐	☐
8								☐	☐
9								☐	☐
10								☐	☐
11								☐	☐
12								☐	☐

Nyomtatás**Beküldés e-mailben!**

A kötelezettségvállaló saját kezű aláírása*

Állatorvos/Tenyésztőszervezet képviselőjének saját kezű aláírása*

Ph.

Dátum

Vizsgálat dátuma:

Vizsgáló mérnök aláírása

3. melléklet

Tenyésszemle szabályzat - rsz. magyar vizsla részére -

1. Általános rendelkezések

Tenyésszemlét rsz. magyar vizsláknak, csak a MVKE rendezhet, más klubnál teljesített eredményt csak akkor fogadható el, ha az előzetesen, írásban engedélyezve lett a klub által. A tenésszemle célja a rsz. magyar vizslák tenyészthetőségének megállapítása küllemi szempontból, az idegrendszer és a temperamentum figyelembe vételével, és a tenyésztésben nem kívánatos egyedek kiszűrése. Tenésszemlén csak a Tenyésztői Tanács által elismert és felkért bíró bírálhat. Tenésszemlén 12 hónapot betöltött, származási lappal rendelkező kutyák vehetnek részt. A származási lapokat a rendezőknek le kell adni. Csak mikrochippel rendelkező, tehát azonosítható egyedek vezethetők fel. A bírálat eredményét a származási lapra rá kell vezetni. A bírálati lapot 2 példányban kell megími, az egyiket a tulajdonos kapja meg, a másik a klubnál marad.

2. Tenésszemlén kiadható minősítések

- Tenyészhető
- Nem tenyészhető

A sikertelen tenésszemle legkorábban fél év múlva megismételhető, de csak abban az esetben, ha változó hibáról van szó. A tenésszemlén az a rsz. magyar vizsla felel meg a tenyésztés számára, amelyiknek nincs tenyésztésből kizáró hibája, az FCI által kiadott rsz. magyar vizsla standardnak az egyed úgy küllemileg, mind temperamentumát tekintve megfelel.

3. Tenyésztésből kizáró hibák

Minden, a standardtól való eltérés hibának tekintendő, és a hiba súlyosságának értékelése a hiba arányával és a kutya egészségére és jó közérzetére és hagyományos munkavégző képességére gyakorolt hatásával van egyenes összefüggésben.

Kiállítási szabályzat

Bevezető

A MVKE az FCI jogosítványokkal rendelkező szervezettel együttműködve a kiállítások lebonyolításának rendjét a következőképpen képzei el:

40-nél több nevezett kutya esetén külön ring és külön bíró biztosítását kérjük.

Nevezési létszámtól függetlenül a kutyák védelmében szükséges a fajta bírálatának pontos kezdetét megadni.

A bírót a MVKE választja ki a mindenkor érvényes bírói listából.

A bírói körbe a jegyzőt, a ringtitkárt, a tolmácsot és a tárgyi feltételeket/írógép, soroló tábla stb./az MVKE biztosítja.

A kiállításokon való részvétel

Az FCI jogosítványokkal rendelkező szervezettel együtt rendezett kiállításokra kizárólag az FCI által elismert származási lappal rendelkező kutyák nevezhetők be.

Magyar természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társaság tulajdonában lévő kutya kizárólag az Egyesület által honosított származási lappal nevezhető be.

A kiállítás területére csak érvényes állatorvosi oltási igazolvánnyal rendelkező kutya vihető be.

A kutyák által okozott minden néven nevezhető kárért a kutya tulajdonosa felelős. Harapós kutya csak „harapós” jelzéssel, szájkosárral és rövid pórázon tartható a kiállításon. Az ilyen kutyáról a szájkosarat csak a bírói körben szabad levenni, bírói utasításra.

A kiállítás területén a kutyákat szabadon engedni tilos!

Nevezési feltételek

A kutya tulajdonosa a nevezési határidő lejártáig (feladás dátuma) jogosult a kutyát benevezni.

A nevezéshez minden esetben csatolni kell:

- pontosan és olvashatóan kitöltött és aláírt nevezési lapot, (12.sz.melléklet, 1 példányos, melyek az irattárba lefűzésre kerülnek)
- a származási lap másolatát,
- a nevezési díj nevezési határidőig történő befizetésének igazolását (csekkszelvény másolat),
- champion osztályba történő nevezéshez a nemzeti vagy nemzetközi champion igazolás másolatát.

Minden kiállításra csak tetovált, azonosítható kutyát lehet benevezni, kivéve ha a kutya 1989. január 1. napja előtt született Magyarországon.

A kiállító a nevezési lap beküldésével egyidejűleg kötelezettséget vállal a nevezési díj befizetésére is, amely nevezési díj semmilyen esetben nem téríthető vissza.

A kiállító a nevezési lap aláírásával kötelezettséget vállal a kiállítás kezdési, illetve best in show időpontjának betartására.

A nevezési lapon közölt adatokért a kutya tulajdonosa az aláírással és a beküldéssel egyidejűleg fellelőséget vállal, a kiállítási szabályzatot magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Nem nevezhető és nem bírálhatók a kiállításokon rejtett-, egyheréjű vagy heresorvadásban szenvedő, beteg, nyomorék kutyák, a tüzelő szukák, valamint a láthatóan vemhes (kb. 40 napos), szoptató kutyák.

A kiállításokon – kivétel a tájjellegű kutyakiállítás – sem pótnévezés, sem helyszíni nevezés nem lehetséges.

Azt a kiállítót, aki a kiállításon sportszerűtlen magatartást tanúsít, a kiállítás területéről ki kell utasítani, ha egyesületi tag, fegyelmi eljárás alá vonható.

A bírálat alkalmával a bíró utasítására a ringtitkár jogosult a felvezetett kutya tetoválási számának ellenőrzésére.

A kiállítás

A kiállító felelősége, hogy a benevezett kutyájával a bírói körben időben megjelenjen. Amennyiben az adott osztály bírálatát lekési, a bírálat befejezése után kérheti, hogy a bíró a kutyát minősítse, de nem tarthat igényt kitűnő minősítés esetén sem a győztes cím kiadásának megismétlésére. Az osztály bírálatának megkezdését követően az elkésett kutya felvezetője csak a bíró külön engedélyével léphet a bírói körbe. A helyezési eljárás megkezdése után érkezett kutya nem helyezhető.

A bírói körben a bíráló megkezdése után a bírálendő osztályba tartozó kutyákon és felvezetőiken kívül csak a bíró, az írnok, a ringtitkár és szükség esetén a tolmács tartózkodhat. Kivételt képez a vezető bíró. A bírálóba azonban senkinek sem szabad beavatkoznia.

Támadó, harapós kutyák, amelyek nem hagyják magukat végigtapintani, nem kaphatnak minősítést. Ilyenkor a bírálási lapra rá kell vezetni, hogy a kutya nem bírálható és az okot is meg kell jelölni.

A kiállításokon csak a kiállítási katalógusban szereplő kutyák bírálhatók, kivétel a tájjellegű kutyakiállítás.

A kiállítás rendezője az elfogadott nevezéseket minden esetben köteles visszaigazolni.

A ringtitkár szűrőpróbaszerűen a tetoválási számokat ellenőrizheti.

Átsorolás

Ha a kutya tulajdonosa a champion osztályban történő nevezésekor nem csatolta a nevezéshez szükséges igazolásokat, a katalógus összeállításakor a rendező szervezet jogosult a kutyát automatikusan a nyílt osztályba besorolni, természetesen a kutya korára tekintettel.

A bíró jogosult a kiállításon a nem megfelelő osztályban lévő kutyát a megfelelő osztályba átsorolni, de az csak kor, nem vonatkozásában lehetséges.

Ha a rendező szervezet elírást követ el, a vezető bíró feladata a beküldött nevezési lapot ellenőrizni és a nevezési lapnak megfelelően a helyszínen a kutyát abba az osztályba átsorolni, ahova a tulajdonos nevezte és csatolta a szükséges igazolásokat is. A megfelelő mellékletek hiányában a kutyát a kora szerinti – illetve ahol a katalógusban szerepel – osztályban kell elbírálni.

Egyéb esetben átsorolást a bírálási lapon és az összesítőn is fel kell tüntetni.

Munkabírók szabályzata FCI és magyar

A munkabírókra vonatkozó FCI szabályzat ezen a linken tekinthető meg:

<http://www.fci.be/reglements.aspx>

A munkabírók képzését és továbbképzését a fajtára vonatkozólag az FCI által Magyarországon elismert kynológiai szervezettel együtt működve gondoljuk megoldani.

**VÍZI-, MEZEI VIZSGA
VIZSLÁK RÉSZÉRE**

(VM)

I. Általános rendelkezések:

1. A vízi mezei vizsga célja a minőségi tenyészállomány kiválogatása vadászati adottságok szempontjából. Magas szinten vizsgálja a fajtára jellemző vadászati adottságok, illetve az ennek kifejeződéséhez szükséges kiképzettség és fegyelmezettség meglétét.
2. A vízi-, mezei vizsga teljesítése a feltétele az ötnyelvű munkavizsga igazolvány megszerzésének.
3. A vizsgára nevezhető minden rövid és drótszórú magyar vizsla, amelyik az érvényes tenyésztési szabályzat előírásainak megfelelt. Valamint nevezhető minden VII fcs-ba tartozó kutya, amelynél a fajta tenyésztéséért felelős szervezet ezt a vizsgát elismeri.

II. feladatok részletes ismertetése:**A. MEZEI MUNKA****Mezei keresés**

Keresési idő: 15 perc.

A vezető minél diszkrétebb módon, minél kevesebb parancssal és irányítással dolgozzon. Magasabbra kell értékelni az önállóan, kevés parancsra dolgozó vizslát.

1. Orr minősítése: (6)

A kutya orrjóságát a mezei keresés és a lött vad megkeresése légszimattal feladatok során kell értékelni.

Az elbírálásnál értékelni kell: milyen távolságról észleli a kutya a vadat, vadnyomokat, milyen fejtartással fut. Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni. A jó orr legbiztosabb jele a nagyobb távolság, ahonnan a vadat észleli, és a magabiztosság a jelzésekben és a vadmegállásban.

A jó orrhasználát abban jut kifejezésre, hogyan használja ki a szelet, hogyan választja meg a keresés módját és a fordulókat a körülmények függvényében. Jó orrhasználát esetén a vizsla mindig a szél felé tartja az orrát, tempóját a szimatvételi lehetőségekhez, az adott terepszakaszhoz igazítja. Fejét keresés közben vízszintesen tartó vizslának mindig jobb az orra, mint az állandóan talajt szimatoló vizslának.

Hibák: A vad jelzése kis távolságra jó széllel. A vad kihagyása. Stabil állás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.

Értékelés: a mezei keresés osztályzatai: - orrjóság
- orrhasználát

Elveszett vad keresése légszimattal: - orrjóság

A három osztályzat átlaga adja a végső osztályzatot az orrminőségre.

2. Keresési mód (5)

A keresés időtartama minden kutyánál összesen legalább 15 perc legyen.

A keresés legyen aktív, intelligens, módszeres és a terephez, időjáráshoz alkalmazkodó. A kutya dolgozzon önállóan, térnyerő, a fajtára jellemző megfelelő tempójú, de egyenletesen és kitarító, túlnyomórészt vágásban, magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvedélyt tükrözően. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempó összhangban van a körülményekkel és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A mozgás legyen a fajtára jellemző.

A keresés (kilengések) irányát a szélirány határozza meg, a stílus mindig tükrözze, hogy a kutya érzékeli és figyelembe veszi a szél irányát, erősségét, a szagvételi lehetőségeket. A keresés szélességét (oldalirányú kitérések távolságát) a terepadottságok és a szélviszonyok határozzák meg: a szélesebb a jobb, azonban mindig tudjon

kapcsolatot tartani vezetőjével. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés szélesség elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség.

A fordulónál a kutya mindig vegye figyelembe a szélirányt. Az előremenést a terület és az időjárási körülmények (szagvételi lehetőség) határozzák meg, de ne legyen több 30 – 40 lépésnél. A kijelölt területet a kutya keresse át és minden alkalmat használjon ki arra, hogy vadat találjon. Jelezze a területen található vadnyomokat, vadfekvéseket, de ezáltal nem lehet töredezett, akadozó a keresés. Ne maradjon ki vad, azonban az esetlegesen kihagyott vad értékelésénél a bírók a körülmények és lehetőségek figyelembevételével döntsenek a minősítésről.

Hibák: Tervszerűtlen, önállótlán, szenvedély nélküli keresés, csak homlokszéllal (előre) keresés. A vezetőhöz való tapadás, húzódás, lassú mozgás. Keresés orrhasználat nélkül.

3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (5)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a helyzet és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, lehetőleg önállóan dolgozzon, maradjon kontaktusban a vaddal. A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra való diszkrét biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák: önállótlán, csak a vezető parancsára végzett utánhúzás, eredménytelen utánhúzás, a vad kinyomása parancs nélkül, az utánhúzás megtagadása, túl gyors utánhúzás.

4. A vadmegállás (5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat nyugodtan és biztosan kell állnia.

A vadmegállás legyen szilárd és kifejező. Friss vadhelyet, nyomot csak rövid (max. 3-4 mp) állással szabad jelezni, azután a kutyának önmagát kell korrigálni.

Ha a kutya a vadat kétszer kihagyja vagy szándékosan kinyomja, a vizsla 0 osztályzatot kap.

Hibák: rövid vagy nem biztos állás, a vad idő előtti felrebbentése, üres állás, ha parancsra áll, a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre és lövésre (3)

A vad felrebbenésekor vagy kiperdülésekor és lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélő kutya a vizsgából kizárandó.

6. Vezethetőség, engedelmisség mezőn (3)

Ezt a feladatot a teljes mezei munka során kell elbírálni. A kutya kéz vagy hangjelre reagáljon és hajtsa végre a vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmisség osztályzatba. A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel.

7. Kitartás és gyorsaság keresés közben (4)

A keresés egész ideje alatt a vizslának azonos tempóban, változatlan érdeklődéssel és szenvedéllyel kell keresnie. A vizsla gyorsasága a növényzet, szélirány, időjárás és vadsűrűség függvénye. Szabad mozgást engedő növényzetben kívánatos a lendületes keresés.

Elhozások:

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal, feltétlen elhozás (4)

Idő: 10 perc

Egy szárnyas és egy szörmés vadat kell kihelyezni az általános előírások szerint.

A kutyát vezetője elhozási parancs nélkül keresni küldi a vad irányába. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda – ez nem jelent hátrányt az értékelésnél)

Miután a vizsla észlelte a vadat, semmilyen parancs nem adható annak elhozásáig. A mennyiben a vezető a vad észlelése és felvétele között parancsot ad, a kutya maximum 2-es osztályzatot kaphat. A kutyának az először megtalált vadat hoznia kell, utána a vezető parancsra küldheti a második keresésére. Amennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, már az első vadnál is véglegesen 0 osztályzatot kap.

Ha a szintidő alatt csak egy vadat talál meg a kutya, az addig elért osztályzat felét kapja.

A körülményeknek megfelelően gyors, szenvedélyes, céltudatos, önálló munka, tervszerű kereséssel érdemel maximális osztályzatot.

A feladat végrehajtása közben rész-osztályzatot kell adni a kutya orr-minőségére is, az 1. pontnál leírtak szerint.

9. Lőtt vad elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény.

A két elhozást külön értékeljük, a két osztályzatot összeadjuk és osztjuk kettővel. A hányados adja az osztályzatot.

Ha a kutya csak egy vadat talál meg a megengedett idő alatt, akkor a teljesített munka osztályzatának csak felét kaphatja a 8.- 9. feladatnál is.

10. Nyúlvenszalék kidolgozása (4)

A vonszalékat két tompa kanyarral, kígyóformában 200 lépés hosszan húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

11. Lőtt nyúl elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

12. Szárnyas vonszalék kidolgozása (4)

Idő: 10 perc

A vonszalékat egy töréssel 150 lépés hosszan húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

13. Szárnyas vad elhozása (3)

Idő: 10 perc

A korrekt elhozás követelmény. Bírálata az Általános rendelkezések c. fejezet XII/8 pontja szerint történik.

B. VÍZI MUNKA

14. Kajtatás nádban lőtt vad megkeresésével (5)

Idő: 5 perc

Egy megfelelően széles és mély nádasban kerestetjük a kutyát. Kb. olyan távolságra az indítás helyétől, hogy a kutya kb. 3-4 perc után érjen oda, bedobunk egy friss lőtt récét a sűrű nádasba. (Vigyázni kell, hogy a réce ne akadjon fel a nádokra.) A kutyának a gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben kell átdolgoznia. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem számít hibának. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására vissza kell fordulnia.

Amennyiben az összes kajtatási idő kevesebb, mint 4 perc, a vad átadása után tovább kell folytatni a kajtatást. Amennyiben 5 perc alatt nincs meg a vad, de a kutya megfelelő intenzitással dolgozik, a munkaidő meghosszabbítható 3 perccel, a bírók megítélése szerint új kacsa is bedobható. (A vad bedobása úgy történjen

ebben az esetben, hogy a kutya közben a nádasban dolgozik, nem láthatja a dobást.) Vad terítékre kerülése nélkül az osztályzat 0. A korrekt átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható. Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

15. Lőtt kacsza megkeresése mély vízben (6)

szintidő: 10 perc

A feladat lényege, hogy az előzőleg meglőtt kacsát a kutya keresse meg nyílt vízben át a vízállásos nádas szélénél. A kutya a vad bedobását nem láthatja.

A vadkacsát lehetőleg a szemben lévő nádas közelébe dobjuk egy lövés kíséretében úgy, hogy a kutyának legalább 30 métert úszni kelljen és a kutya lehetőleg a nyílt vízről szagot kaphasson a vadról. Friss, nem szétázott vadat kell használni. Lényeges, hogy a partról ne pillanthassa meg a vadat, tehát a szimata alapján kitartóan keresnie kelljen. A vezető szükség esetén irányíthatja kutyáját, de a keresés céltudatosságát, önállóságát értékelni kell. Ha a kutya egy idő után a kereséssel felhagy, és csak dobással tudja a vezető további munkára küldeni, 2-nél jobbat nem kaphat. A vad megtalálása és partra hozása nélkül a munka értékelése 0.

Amikor a kutya megpillantotta a vadat és közeledik hozzá, a vízre kell lőni a vad közelébe. Ha a kutya nem folytatja a munkát, hanem kiúszik, a félelem bármilyen jelét mutatja, a vizsgából kizárandó.

16. Lőtt vízivad elhozása, átadása (3)

Értékelni kell az elhozást és az átadást, de az átadáshoz egy parancs adható. Ha a kutya a víz szélénél leteszi a vadat, és nem viszi tovább, 1-esnél jobbat nem kaphat.

A 13. és 14-es feladatoknál egyaránt értékeljük és a részjegyek átlaga adja a végső osztályzatot, azonban egyik részjegy sem lehet 0.

17. Vízkedvelés, munkakedv vízben (5)

Figyelembe kell venni, hogy a vizsla hogyan megy a vízbe, hogyan úszik, szereti-e egyáltalán a vizet, szenvedélyesen, kitartóan dolgozik-e. Amennyiben a kutya csak az után megy be a vízbe, hogy vezetője valamit a vízbe dobott, 1-nél jobb osztályzatot nem kaphat.

III. Értékelés:

Díjba sorolás: I. = 205 - 284
 II. = 150 - 204
 III. = 71 - 149 pont;

valamint a táblázatban lévő minimális osztályzatok elérése.

A vizsga értékelése a következő bírálati lap szerint történik:

Vízi- mezei vizsga vizslák részére

	Feladat	Érték- szám	osztály zat	I.	II.	III.
				díjhoz szükséges pontszám		
Mezei munka						
1.	Orr minősítése: A / orrjóóság B / orrhasználat C / orr légszimatos elhozásnál	6		3	3	T
2.	Keresési mód	5		3	3	T
3.	Vad jelzése, utánhúzás	5		3	2	T
4.	Vadmegállás	5		3	3	T
5.	Viselkedés vadkeléskor és lövésre	3		2	T	T
6.	Engedelmesség, vezethetőség	3		3	2	T
7.	Gyorsaság, kitartás	4		3	2	T
8.	Lőtt vad megkeresése légszimattal	4		3	2	T
9.	Lőtt vad elhozása	3		3	2	T
10.	Nyúlvonszalék kidolgozása	4		3	2	T
11.	Lőtt nyúl elhozása	3		3	2	T
12.	Szárnyas vonszalék kidolgozása	4		3	2	T
13.	Szárnyas vad elhozása	3		3	2	T
Mezei munka összesen:		208		153	117	52
Vízi munka:						
13.	Kajtatás nádban lőtt vad megkeresésével	5		3	2	T
14.	Lőtt vad megkeresése mélyvízben	6		3	2	T
15.	Vízivad elhozás mélyvízből	3		3	2	T
16.	Munkakedv vízben, vízkezelés	5		2	T	T
Vízi munka összesen:		76		52	33	19
Összes pontszám:		284		205	150	71

Vadászkutya vizsga és verseny (VAV) szabályzat**ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

kivonat

I. Érvényesség

1. A szabályzat az FCI besorolás szerint vadászkutya fajtacsoportokba (V/2, VI, VII - VIII) tartozó fajtákra vonatkozó vizsgákra és a Magyarországon rendezett vadászkutya versenyekre tartalmaz kötelező előírásokat.
2. Vizsgát, versenyt csak a vonatkozó fajta tenyésztéséért felelős szervezet (fajtaklub, stb) és a Vadászkutyás teljesítménybírói Tanács (VTBT) egyetértésével és felügyeletével lehet szervezni.
3. A versenyre a bírókat a rendező szervezet kérésének figyelembevételével a Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács delegálja.

III. Nevezések

1. Vizsgára, versenyre csak az FCI által elismert származási lappal rendelkező, egészséges, veszettség ellen beoltott vadászkutya lehet nevezni, illetve felvezetni.
2. A nevezést az erre a célra rendszeresített nevezési lapon kell benyújtani. A nevezési lapnak tartalmaznia kell a rendezvény nevét, jellegét, a kutya és vezetője nevét és a bírálati lap kitöltéséhez szükséges adatait, valamint hivatkozást a vonatkozó szabályzatra, amelyet a tulajdonos nevezésével elfogad. A kutya vezetője a tulajdonos megbízásából, annak nevében jár el tevékenysége során, tehát a tulajdonos elfogadó nyilatkozata a vezetőre is vonatkozik.
3. Csak hibátlanul kitöltött lapot lehet elfogadni. A nevezési lappal együtt a nevezési határidő lejártáig fel kell adni a kutya származási lapjának másolatát. A nevezési díj befizetésének módjáról és határidejéről a rendező szervezet rendelkezik. A nevezéssel a kutya vezetője kötelezettséget vállal a nevezési díj befizetésére. Ha a rendezvényen nem jelenik meg, a nevezési díj 50%-át akkor is köteles befizetni.
4. Tüzelő szuka a vizsga, verseny előtt a bírói értekezletet megelőzően - a rendezőnek bejelentendő. Azokon a versenyeken, ahol a CACIT cím kiadása engedélyezve van, tüzelő szuka nem indulhat.

V. A vadászkutya-vezető feladata

1. A vizsga, verseny megkezdése előtt a vizsgáztatandó kutya törzskönyvi lapját és az érvényes veszettség elleni oltásról szóló hatósági állatorvos által aláírt oltási lapot a versenyirodán le kell adni.
2. Vizsgákon és versenyeken egy vezető kettőnél több vadászkutyát nem vezethet. Ez alól kivételt jelentenek a mezei versenyek.
3. A vadászkutyát a vezető akkor is vezetheti, ha az nem saját tulajdona. Külföldi vezető is vezethet magyar tulajdonban lévő vadászkutyát.
4. A vizsga és verseny helyszínén, a reggeli munkakezdéstől a délutáni befejezésig a kutya pórázon kell tartani, ezt csak a bíró utasítására szabad leoldani.

5. A rendezvényeken az egyes feladatok végrehajtásakor csak a rendező által megbízott és a területgazda vadásztársaság által erre felhatalmazott vadász lőhet; ez alól kivétel tehető a mezői versenyeken.
6. A vezető a rendezvény egész ideje alatt köteles a vezetőbíró által előre meghatározott sorrendben megjelenni az egyes helyszíneken és folyamatosan a bírók rendelkezésére állni. Az egyes részfeladatok elvégzése után késedelem nélkül köteles továbbhaladni a következő vagy a vezetőbíró aktuális utasítása szerinti feladat helyszínére és ott a bíróknál jelentkezni.
7. A napi munka végeztével köteles a bírálati lapot késedelem nélkül a versenyirodára leadni.
8. A rendezvény egész ideje alatt köteles sportszerűen viselkedni, öltözéke legyen az alkalomhoz illően vadászias.
9. A versenyző kutyák a verseny egész ideje alatt nem viselhetnek kényszerítő eszközt. A vezető nem használhat kényszerítő eszközt és ultrahang sípot.
10. Sportszerűtlen vezetésnek minősül, ha a vezető a futama alatt, vagy bármikor, bármilyen vadászkutyás rendezvénnyel összefüggésben:
- sértő vagy becsmérő módon nyilatkozik vagy viselkedik bíróval, más hivatalos személlyel vagy bármely résztvevővel kapcsolatban vagy rá vonatkozathatóan.
 - Ha az általánosan elfogadott mértéken túlmenően megüti, megrúgja vagy bármely módon durván bántalmazza kutyáját. Ennek igazolásaként kell értelmezni, ha a kutya viselkedése egyértelműen mutatja, hogy fél vezetője mozdulataitól, parancsaitól.
 - Szándékosan, bármilyen módon vagy eszközzel zavarja versenytársa vagy annak kutyája munkáját.
 - A bírót befolyásolni próbálja az elvégzett munka értékelésében.
 - Ha szándékosan akadályozza a vizsga vagy verseny terv szerinti lebonyolítását, vagy indokolatlan késéssel jelenik meg a következő munkafázis helyszínén.
 - Viselkedése bármi módon megsérti az általánosan elfogadott, civilizált viselkedés normáit.

A rendezvényen résztvevő minden bíró kötelessége jelenteni a vezetőbírónak, ha sportszerűtlen vezetés észlel. A vezetőbíró bírói értekezleten ismerteti a bejelentést, és a jelen lévő bírók döntenek arról, hogy a bejelentést a Bírói Tanács elé terjeszti-e, illetve, ha a cselekmény versenytársa munkájának vagy a rendezvény rendjének szándékos zavarására irányult, dönthet a vezető és kutyája eredményének törléséről.

A Bírói Tanács feladata annak eldöntése, hogy az ügyet az Országos Etikai Bizottság, vagy az Országos Fegyelmi Bizottság elé terjeszti-e.

VIII. Minősítések

1. Vizsgán és versenyen a feladat teljesítését 0-4 közötti osztályzattal minősítjük. Versenyeken feles osztályzat is adható. A díjbesorolás szempontjából a feles osztályzatot felfele kerekítve kell figyelembe venni.

2. Különösen kiemelkedő teljesítmény esetén 4 = kitűnő osztályzat is adható. Ezt azonban a bírálati lap feljegyzési oldalán külön meg kell indokolni. Indokolás nélkül a versenyiroda a felkiáltó jelet nem veszi figyelembe.

3. Ha valamelyik feladatból a kutya 0 osztályzatot kap és ezért nem minősíthető, a vizsgát, versenyt végigcsinálhatja. Kivétel, ha olyan hibát vét, amelyért kizárás jár. Azonban, ha összesen 2 db "0" osztályzatot kapott kutyája, a vezető köteles feladni a versenyt. A rendező szervezetnek lehetősége van ettől eltérően rendelkezni, de ezt a nevezési felhívásban közölnie kell.

4. A vizsgából, versenyből kizárandó az a kutya, amelyik:

nem áll, ha legalább két lehetőséget kapott állaskészségének bemutatására (vizslafajtákra vonatkozóan)

a keresést megtagadja

a vadat kikezdi, elássa

amelyik beugrás után a vad üldözéséből 3 percen belül nem hívható vissza

ha vízre lövéskor elhagyja a vizet és parancsra sem megy vissza

olyan feladatoknál, ahol szintidő van, a szintidő kétszerese alatt nem tér vissza

amelyik lövésfélő

valamint a fajták szabályzataiban megállapított okok miatt.

A kizáró hibát elkövető kutya a hiba elkövetése után a versenyt abbahagyja, bírálati lapját az a bírósoport vonja be, ahol a hibát elköveti. A lapot a bíró leadja a versenyirodán.

IX. Óvás

1. A vezetőnek jogában áll óvást emelni:

a vizsga vagy verseny szabálytalan levezetése esetén,

olyan észlelt hibás bírálat ellen, amely ellenkezik a szabályzatban előírtakkal,

a szabályzat helytelen alkalmazása miatt,

vagy ha a bírói csoport jelen szabályzat VIII/ 4. pontjában felsorolt kizáró hibákon kívül másért kizárja a további vizsgázásból, versenyzésből.

2. Az óvást a vizsga vagy verseny tartama alatt azonnal, de legkésőbb 15 perccel az eredmény közzlése után be kell jelenteni a csoportvezető bírónál, aki az óvás tényét azonnal jelenti a vezető bírónak.

3. Az óvással együtt a nevezési díj kétszeresét kitevő óvási díjat kell fizetni a csoportvezető bírónál.

4. Az óvási bizottság tagjai: a vezető bíró és általa kijelölt két, nagy tapasztalattal rendelkező bíró. Nem lehet az óvási bizottság tagja az illetékes bírói kör bírója. - Az óvási bizottság a döntését szavazattöbbséggel hozza.

5. Amennyiben az óvást beadó fél az óvási bizottság határozatával nem ért egyet, a határozat ellen 15 napon belül a Vadászkutyás Teljesítmény Bírói Tanácshoz fellebbezhet.
6. Amennyiben az óvási bizottság az óvásnak helyt ad, az óvási díjat vissza kell fizetni, ha az óvást elutasítja, a csoportvezető bíró a versenyirodán a díjat befizeti.
7. Az óvási bizottság az alábbi döntéseket hozhatja:
 - a. elutasítja az óvást
 - b. megismételtetheti a munkát. A munkára adott osztályzatot a munka megisméltése nélkül nem változtathatja meg.
8. Osztályzat ellen nincs az óvásra lehetőség.
9. Az Óvási Bizottság elnöke elkészíti a jegyzőkönyvet, amelynek egy példányát az óvó versenyző, 1 példányát a vezetőbíró, egy példányt a Teljesítménybírói Tanács kap és őriz meg.

X. Vizsgák:

A vizsgákon elsősorban a kutyák öröklött tulajdonságait kell elbírálni, amelyekből következtethetünk a szülők örökítő-képességére, illetve az egyed tenyésztékére.

Fajtánként meghatározott az a teljesítmény, ami a minősítés kiadásának alapfeltétele. Rangsorolás a vizsgákon nincs, címek kiadni nem lehet, a kutyákat csak díjba soroljuk.

Az egyes feladatokat 0-4-ig osztályozzuk, feles osztályzat nem adható.

XI. Versenyek

1. A vadászkutyák munkájának összevetésére és a legkiválóbb egyedek kiválasztására versenyek rendezhetők.
2. A versenyeket a szabályzatban előírt követelmények szerint kell rendezni.
3. A szabályzattól eltérő, vagy részversenyeket csak előzetes kihirdetés alapján lehet rendezni, a kihirdetésben ismertetni kell a verseny követelményeit. Ezekben a versenyeken CACT vagy CACIT cím nem adható ki és az eredmények a kutya származási lapjára nem vezethetők fel.
4. A versenyek vagy nyíltak, amelyekre a kiírás szerint bárki nevezhet, vagy meghívásosak, amelyeken csak a nevezési felhívásban előre meghatározott feltételeknek megfelelő kutyák vehetnek részt. A versenykiírásban meg lehet határozni a maximális létszámot és a nevezhető fajtaikat.
5. A versenyeken - a minősítésen túl - a teljesítmények alapján a résztvevő vadászkutyákat helyezési sorrend szerint is be kell sorolni. A nem minősíthető vadászkutyákat a minősítettek után az elért pontszámok szerint kell

besorolni. Egyenlő pontszám esetén azt a kutyát, amelynek több 4 osztályzata van, illetve a fiatalabb, illetve a szuka kutyát kell előbbre sorolni.

6. A minősítés a szabályzat szerint történik.

7. Az országos verseny győztese CACT címet kap, az utána következő a Res. CACT címet kapja. A nemzetközi verseny győztese CACIT, a második helyezett Res. CACIT címet kap. Fenti címeket csak első díjas minősítést elért kutyának lehet kiadni. A címek nem adhatók ki akkor sem, ha a versenyen elindult kutyák létszáma kevesebb, mint 6.

8. Különdíjat bárki felajánlhat. Ha a felajánló meghatározott célra adja a tiszteletdíjat, akkor azt csak erre a célra lehet adni. A nem meghatározott céllal felajánlott tiszteletdíjakat, az első bírói értekezleten a verseny bírói kollégiuma a rendező szervvel együtt osztja el. A tiszteletdíjakat a verseny előtti napon kell a rendezőségénél leadni.

XII. Általános rendelkezések a feladatok előkészítéséhez és bírálatához

1. Az élő vad kezelésének szabályai

Az állatvédelmi törvény előírásainak megfelelően, kíméletesen kell bánni az élő vaddal, annak érdekében, hogy az ne sérüljön és egészségesen, épen kerüljön kihelyezésre. A madarakat előzetesen meg kell itatni és megfelelő szellős, árnyékos helyen, letakarva kell tárolni.

Ügyelni kell, hogy a tartalék vadak úgy legyenek elhelyezve a területen, hogy a kutya munkáját ne zavarhassák.

2. Az élő vad kihelyezésének szabályai:

A. Mezei munkánál:

A vad kihelyezését sem a vezető, sem a kutya nem láthatja. A vadat úgy kell kihelyezni, hogy a lehető legkevesebb emberi nyom vezessen hozzá. Jó, ha ennek érdekében gépkocsi áll rendelkezésre és a madár röptetve lesz kieresztve a területre. A munka kezdetekor a kutya és a vad közötti távolság legkevesebb 150 méter legyen.

B. Vízi munkánál:

A röpkeptelen kacsát kihelyezhetjük úgy, hogy a parttól indítjuk, vagy a parttól 6-10 méterre bedobjuk, de minden kutyának azonos módon kell a vadat kihelyezni, amit a kutya nem láthat.

Törekedni kell arra, hogy a kacska mielőbb fedett területre ússzon, hogy a vízben hagyott nyomot a kutya értékelhetően kövesse. Amint feltételezhető, hogy a kutya már nem láthatja meg a kacsát, a bírók azonnal adjanak engedélyt a kutya indítására.

Amennyiben nincs lehetőség az élő kacsá utáni munkára (állatvédelmi törvény rendelkezései alapján), a feladat megoldható a következőképpen:

Egy frissen lőtt kacsát hosszú zsinóron (5-7 méter), csónak segítségével, hátszéllel elhúzzunk kb. 50-60 méterre oly módon, hogy a csónak mozgása ne verje szét a szagot. A munka megkezdése előtt a bírók ne csak a szelet, hanem a víz mozgásának irányát is ellenőrizzék.

A nyom végénél a segéd leoldja a kacsát a zsinóról és óvatosan elevez kb. 30 méterre olyan helyre, ahol nem zavarja a dolgozó kutyát és iránymutatásul se szolgál neki.

Ebben az esetben a mélyvízi elhozást lövéssel külön feladatként kell végrehajtani. A vízivad elhozása, átadása mindkét feladatnál értékelendő, és a két teljesítés átlaga adja a végső osztályzatot.

3. Lőtt vad kihelyezése légszimatos kereséshez:

Fontos, hogy már kihűlt, megdermedt vadat használjunk ennél a feladatnál. A kutyát széllel szemben kell keresésre küldeni, a kihelyezést nem láthatja.

A területen a növényzet adjon olyan takarást, hogy a kutya ne láthassa meg a vadat, és fásor vagy töltés, stb. ne befolyásolhassa a szél irányát. A bíró a szélirányt figyelembe véve, a kutya indítási helyével ellenkező oldalról, a vadat visszafelé (az indítási hely felé) dobva helyezi ki, hogy emberi nyom ne vezessen a közelébe, majd saját nyomán megy vissza az indulási helyre. Két vad kihelyezése esetén azok egymástól való távolsága kb. 20-30 méter legyen. Minden kutyának új területet kell biztosítani úgy, hogy az előző vadhelyektől legalább 60-70 lépésre legyen.

4. Mezei vonszalék készítésének és bírálatának szabályai:

A vonszalékot hátszéllel, a versenyre vagy vizsgára vonatkozó szabályzat szerinti távolságra kell meghúzni. Az indulás helyét meg kell jelölni és kitépett tollat vagy szórt kell otthagyni, A vonszalékot húzó bíró a megfelelő módon (törésekkel) és távolságban a vadat kihelyezi és kb. 50 lépést tovább haladva lehetőleg fedett helyen elbújik úgy, hogy a vadat lássa és a kutya viselkedését el tudja bírálni. A vonszalék végén a húzott vadat kell otthagyni. A vadat eldugni (pl. gödörbe, árokba tenni) nem lehet.

A törések tompa szögűek legyenek (kb. 120-130 fok). A csapák egymástól való távolsága 80-90 lépés legyen. Az egymást követő vonszalékoknál a törések azonos távolságban és irányban legyenek. A bíró jelezze bíróársának, amikor kész a csapafektetéssel.

A vezető a csapa indulási helyéről legfeljebb 10 métert megvezetve indítja kutyáját, onnan a kutya önállóan dolgozik, a csapa kidolgozása után a vadat vezetőjéhez kell vinni, és korrekten átadni.

Amennyiben a kutya nem találja meg a vadat, még kétszer indíthatja a vezetője. Minden egyes újraindítás eggyel csökkenti az osztályzatot. Ha megtalálta a vadat és nem hozza, 0 osztályzatot kap a vonszalék kidolgozásra és az elhozásra is. Azok a kutyák, amelyek a vadat nem csapán, hanem szabadon (légszimattal) keresik meg és hozzák, csak 1-es osztályzatot kaphatnak.

Ha a kutya röviden letér a csapáról, de önmagát korrigálja, az nem hiba. Újraindításnak az számít, ha a vezető lábtól indítja újra kutyáját.

Ha a kutya kicsit túlszalad a kihelyezett vadon és szembeszéllel keresi azt meg, vagy szél alatt a csapa mellett dolgozza ki a csapát, nem számít hibának.

5. Erdei vonszalék:

Ha a területi adottságok szükségessé teszik, az erdei vonszalék kb. egyharmada húzható mezőben. A vonszalék fektetése a mezei vonszaléknál leírtak szerint történjen. A két bíró megfelelő kapcsolatban legyen egymással. Amikor a csapahúzó a húzást befejezte, azt jelezze társának. A csapa elején lévő bíró pedig akkor jelezzen a végbírónak, amikor a kutya befejezte a munkát, mert csak akkor jöhet el a helyéről. Ha a kutya az első megtaláláskor nem veszi fel vadat és eltávozik, a végbíró jelezzen bírótársának, vegye fel a vadat és menjen vissza a csapa elejére. Ebben az esetben a visszatérő kutyát újra indítani nem lehet. A feladat 0-val értékelendő. A munka bírálata megegyezik a mezei vonszaléknál leírtakkal.

6. Vércsapa fektetésének szabályai

A vércsapákat az elején és a végén meg kell számozni. Az elején (rálövés helyén) a napot, órát fel kell tüntetni. A rálövés helyét, és a csapa irányát is meg kell jelölni. A csapa irányát törettel jelöljük.

A csapát két tompa töréssel (a szög nem lehet 135 fok alatt) kell fektetni. Az első 200 lépést lehet az erdő előtt (nem szántáson) fektetni, a többi feltétlenül erdőben legyen. A vércsapa hosszán belül két sebágyat kell készíteni.

Az egyes vércsapák közötti távolság legalább 80 - 100 lépés legyen. A csapák azonos nehézségűek legyenek. A csapákat úgy kell kijelölni, hogy a kutyavezető ne láthassa a jeleket, a bírók azonban könnyen ellenőrizhessék a csapa irányát. Vad, marha vagy birkavér használható fel, sertésvér (akár házi akár vad) használata tilos! Lehetőleg heparinnal kell tartósítani; nem lehet tőle idegen szagú.

A vért egységesen minden csapánál:

csöpögtetni

spriccelni

tupfolni lehet

A csapa kijelölését a verseny előtti napon kell egy bíró jelenlétében elvégezni, mégpedig úgy, hogy az irányjelző cédulák az indulás helye felé nézzenek, hogy a csapafektetők könnyen követhessék az irányt.

A csapafektetők fektetik a csapákat, olyan időben, hogy a munkák megkezdéséig a szabályzat szerint szükséges idő elteljen. A csapafektetést csak a csapa irányába szabad elvégezni. A fektetéskor a csapák irányát mutató cédulákat az ellenkező irányba kell fordítani.

A rálövés helyét és a sebágyakat több vérrel kell jelölni.

A vércsapa végére egy frissen lőtt vadat kell elhelyezni. Arra ügyelni kell, hogy a vad a golyó be- és kimeneteli helyét kivéve jól be legyen varrva. A vadszállítók ügyeljenek, hogy a vad átszállításnál az egyik csapavégtől a másikig ne a földön húzzák a vadat, és ne fák, bokrok mögé vagy mélyedésekbe helyezték el. Ennek korrekt végrehajtásáért a bíró felelős.

A végbíróknak és a vadhordozóknak a vadtól annyira kell eltávolodniuk és fedezékbe menni, hogy a kutya őket ne vehesse észre és tőlük szelet ne kapjon. A fedezéket csak a kutya vezetővel érkező bíró kürtjelére hagyhatják el.

A vércsapa bírónál legalább 2 jelzőkürt legyen. Egyik a csapa elején, másik a végbírónál. A kísérő bírók akkor engedélyezhetik, hogy induljon a kutya, ha a végbírótól a vad elhelyezése után jelzést kaptak

A verseny minden napjára egy tartalék csapat is le kell fektetni. Minden kutya számára külön vércsapát kell biztosítani. Olyan vércsapát más kutyának adni nem szabad, melyet már egy másik kutya megkezdett, de nem fejezett be.

7. Korrekt elhozás:

A megtalált vadat a kutyának fel kell vennie és közvetlenül vezetőjéhez vinnie, ülve a vadat a szájában tartani, amíg vezetője el nem veszi. Retrievereknél a korrekt átadás akár ülve, akár állva teljesíthető.

Értékelendő: a vad felvévése, a fogás, a hozás és a tartás. Ha fogásigazítás céljából leteszi, de fejét fel sem emelve parancs nélkül folytatja a munkát, nem hiba. Bármilyen parancs féllal csökkenti az osztályzatot.

Ha a kutya leteszi a vadat és parancsra sem folytatja az elhozást, 0-val értékelendő, mert a vad nem került kézhez.

Hibák: a kemény fogás, amikor a vad sérül, a vad többszöri letétele, gyömöszölése, bizonytalan fogás, vagy ha a kutya indokolatlanul sokat időzik a vad felvételekor.

XIII. A szabályzat érvényessége:

Jelen szabályzatot a fajtaszervezetek ajánlása alapján a Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács határozta meg és az Országos Elnökség engedélyezte 2004. március 10-i ülésén.

Hatályos 2004. március 10.-től.

ŐSZI TENYÉSZVIZSGA
VIZSLAJAJTÁK RÉSZÉRE
(ŐTV)

I. Általános rendelkezések

1. A vizsga célja: megállapítani a fiatal vizsla természetes, örökletes adottságait, különös tekintettel a vadászatra való rátermettségre, amelyek, mint jövőbeni tenyésztésnél nagy figyelmet érdemelnek. Fontos az idegrendszeri szilárdság ismételt vizsgálata is.
2. A vizsla vadászatra való bevezetése mezőn és vízen erre az időre már befejeződik. Így a kiképzés már gyakran fedi a természetes adottságokat. A bírónak ezért különösen nagy figyelmet kell szentelni az örökletes tulajdonságok kifejeződésére.
3. A vizsga rendezésének fő követelménye: szárnyas vadban és nyúlban gazdag terület és kellő nagyságú náddal benőtt vizes terület, melyben a vizsla úszni tud.
4. Amennyiben egy bírói kör az összes feladatot bírálja, legfeljebb 8 kutyát lehet beosztani egy csoportba.

II. A feladatok ismertetése:**1. Orrhasználat, orrjóság (6)**

A kutya orrjóságát a teljes mezei munka során kell értékelni. Az elbírálásnál figyelembe kell venni: milyen távolságról észleli a kutya a vadat; hogyan használja ki a szelet, a keresés irányát, a terepadottságokat, a szél erősségét, a levegő nedvességtartalmát és hőmérsékletét, a vad fajtáját; a magabiztosságot a jelzésekben; valamint a kutya reagálását olyan vadnyomokra, ahonnan nem látta a vadat szökni, illetve menekülni.

A nyúl kihagyása nem jelenti azt, hogy a kutyának biztosan rossz az orra.

Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni (inkább azt, milyen távolságról jelzi).

Jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogy a vizsla mindig a szélre fordul, fejtartását a jó szélirány felé igazítja, tempóját az orrjósághoz, az adott terepadottságokhoz szabja. Fejét keresés közben magasabban tartó vizslának mindig jobb az orra, mint a talajt állandóan szimatoló, csapáztató vizslának.

Az orr elbírálásához alapos megfigyelés, tudás és tapasztalat szükséges. A végső értékelés megállapításánál figyelembe kell venni az „elveszett vad keresése légszimattal” feladatnál tett, orrjóságra vonatkozó megjegyzést.

Hibák:

- A vad jelzése kis távolságra jó széllel.
- A vad kihagyása, vagy, ha beleszalad a vadba.
- Stabil állás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.
- Állandó földön szimatolás, csapáztatás, alacsony fejtartás.

2. Keresési mód (5)

A megfelelően gyors, egyenletes tempójú, tervszerű, céltudatos, kitartó keresés a követelmény, túlnyomórészt vágóban – de legalább ügetésben - magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvédélyt tükrözően. A keresési stílus összetevője a harmonikus, fajtára jellemző mozgás és fejtartás is. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempó összhangban van a körülményekkel, és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A keresésnek mindig tükröznie kell a vadászszenvédélyt és a találni akarást. Lekerestlen terület lehetőleg ne maradjon, a fordulókat a szélhez igazítsa. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés szélesség elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség.

A keresés időtartama minden kutyánál legalább 15 perc legyen, de a hiteles bírálat érdekében ezt a bírók meghosszabbíthatják néhány perccel.

Hibák: A fent ismertetettől való eltérés hibának számít,

- Tervszerűtlen keresés,

- csak homlokszéllal (előre) keresés.
- A vezetőhöz való túlzott kötődés vagy a kapcsolat hiánya,
- lassú mozgás.
- Keresés orrhasználat és találni akarás nélkül.

3. A vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (4)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a szituáció és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, kifejezően, határozottan dolgozzon, lehetőleg mindig maradjon kapcsolatban a vaddal.

A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra történő biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák:

túl gyors utánhúzás
a vad kinyomása parancs nélkül
utánhúzás hiánya
ha nem lesz meg a vad

4. A vadmegállás (5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat annyi ideig kell nyugodtan, biztosan és a fajtára jellemző módon állnia, amíg a vad föl nem kel, vagy fel nem keltik.

Vadnyomot, fekhelyet a kutyának csak rövid állással szabad jeleznie. A bizonyíthatóan kétszeri vad kihagyás (vad meg nem állás), valamint egyszeri tudatos vad kinyomás 0-val osztályozandó. Amennyiben az adott bírói kör úgy ítéli meg, a feladat megismételhető.

Hibák:

rövid vagy nem biztos állás
a vad idő előtti felrebbentése
üres állás
ha parancsra áll
a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre (3)

A kutya a vezetője által felkeltett, vagy menekülő szárnyas vagy szörmés vad kelésére viselkedjék nyugodtan, maradjon helyben. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja, ebben az esetben maximális osztályzat nem adható.

Hibák:

a menekülő szárnyas vad után perdül vagy ugrik
engedetlenség
egészséges szárnyas vad megfogása
ha a kutya szörmés vadat üldöz, de a vezetője parancsára abbahagyja egy percen belül, legfeljebb 3-as osztályzatot kaphat
ha a kutya élő szörmés vadat fog (nyúl, üregi nyúl), legfeljebb 2-es osztályzatot kaphat
többszöri utánperdülés és vadzés, valamint kétszeri élővad megfogás esetén 0 az osztályzat.

6. Viselkedés lövésre (3)

Vizsgán a vadat nem lőjük meg. A lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. A feladat akkor ért véget, amikor a bíró utasítására a vezető pórázra veszi kutyáját. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélő vagy lövésérzékeny kutya a vizsgából kizárandó.

7. Engedelmesség mezőn, vezethetőség (3)

Ezt a feladatot a teljes mezei keresés során kell elbírálni. A kutya kéz és /vagy hangjelre reagáljon és hajtsa végre vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmesség osztályzatba.

A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel, valamint az állandó készenléteket a vezető parancsainak teljesítésére. Az engedelmesség a jó kiképzés kifejezője, előfeltétele a vadászati használhatóságnak. Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni az 5. 6. feladatnál nyújtott teljesítményt is.

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal (4)

Idő: 15 perc

A légszimattal keresés lényege, hogy a kutya a bárhol megtalált, kihült vadat felvegye, és vezetőjéhez vigye.

Ezt a gyakorlatot növényzettel borított területen végezhetjük el, egy kihült szárnyas vad kihelyezésével.

A vezető kutyáját 50 méterről, a bírók által kijelölt helyről keresésre küldi. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda – ez nem jelent hátrányt az értékelésnél)

4-es osztályzatot akkor kap a kutya, ha a körülmények között elvárható gyorsasággal teljesíti a feladatot. Hiba, ha túl sokat kell irányítani, buzdítani. Amennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, véglegesen 0 osztályzatot kap.

A bíró a munka során figyelje meg a kutya orrjóságát, orrhasználatát is, és tegyen erre vonatkozó megjegyzést a bírálati lap megfelelő rovatába.

9. Lőtt vad elhozás (3)

A korrekt elhozás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

10. Szárnyas vonszalék kidolgozása (4)

Idő: 10 perc

A szárnyas vonszalékot 150 méter hosszan, két töréssel húzzuk.

Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

11. Szárnyasvad elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

12. Nyúlvonzalék kidolgozása (4)

Idő: 10 perc

A nyúlvonzalékot 300 méter hosszan, két töréssel húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

13. Szörmés vad elhozás (3)

A korrekt elhozás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

14. Kajtatás nádban, lőtt vízivad megkeresésével (4)

Idő: 10 perc

A feladat lényege, hogy a kutya a kijelölt szakaszt keresse át, hogy az onnan kinyomott, felkeltett vadat a vadász lelőhesse, illetve találja meg az oda esett lőtt vadat.

A bírók egy lőtt kacsát előzőleg bedobnak a nádasba, és a kutya indítási helyét úgy határozzák meg a terep nehézsége függvényében, hogy a kutyának kb. 5-6 percet kajtatnia kelljen.

A kutyának gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben (mély vízben lévő nádrészeket is beleértve) módszeresen kell átdolgoznia. A kutya dolgozzon önállóan, de vezetőjével maradjon kapcsolatban. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem hiba. A vezető követheti kutyája munkáját a nád

szélénél. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására vissza kell fordulnia. A megtalált vadat fel kell vennie, el kell hoznia és szabályosan átadnia vezetőjének. Amennyiben a vad megtalálásáig a kutya nem kajtatott legalább 5 percet, a bírók utasítást adnak a munka folytatására.

Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

Hibák: az önállótlan munka, túl gyakori vagy túl hangos bíztatás, ha kikerül a kézből, és nem tart kapcsolatot vezetőjével, ha nem keresi át a rendelkezésre álló területet, ha nem találja meg vagy nem hozza el a vadat.

A vad szintidőn belüli meghozása nélkül a feladat értékelése: 0, azonban, amennyiben a bírók úgy ítélik meg a körülményeket és a terep nehézségét, további 5 perc munkaidőt engedélyezhetnek, egy új vad bedobásával.

A vad elhozását és átadását a 14. feladatnál kell értékelni.

15. Kajtatás élő kacsá után (6)

Idő: 20 perc

A kutya feladata a vadászat során szárnyazott, vízre eső kacsá nyomának követése és lehetőleg puska elé hajtása.

A vezető a bíró által megjelölt helyről indítja, vagy ha az a vízben van, odairányítja kutyáját, akinek a kacsá nyomát követnie kell. Ha megtalálta a vadat, azt hajszolnia kell a feladat befejeztéig. Nem feladat az élő kacsá feltétlen elfogása, ezért, amint a kutya üldözi a kacsát, az első adandó alkalommal a bíró adjon utasítást a lövésre.

4-es osztályzatot annak a kutyának lehet adni, amelyik a kacsá nyomát teljes biztonsággal követi, majd azt megtalálva hajszolja. Ha a kacsát csaholva követi, ez külön nem jutalmazható. A kutya vezetőjének jogában áll kutyáját élénkíteni, illetve irányítani és a partron követni.

Ha a kutya biztosan követi a kacsá nyomát, a rendelkezésre álló időt végigdolgozza, de a kacsá nem kerül terítékre, 4-es osztályzatot kaphat.

Ha a kacsá nem kerül terítékre, a lövést és a mélyvízi elhozást külön feladatként kell elvégezni.

Hibák: Érdeklődés nélküli kajtatás. Többszöri kijövés a vízből. Azok a kutyák, amelyek az úszónyomot nem veszik fel, illetve a kacsá őket nem érdekli; nem mennek a mélyvízbe, az általuk látott kacsát gazdájuk parancsára sem követik: 0 osztályzatot kapnak

16. Lőtt kacsá elhozása mély vízből (3)

Idő: 5 perc

A bíró a vadkacsát kb. 15-20 méterre a mély vízbe dobja. A kutya a kacsá bedobását láthatja. Amikor a kutya a vízben úszik a kacsá felé, a kacsá mellé kell löni. A kutyának a kacsát hoznia kell, és szabályosan átadni (egy parancs adható).

Ha a kutya a lövésre visszafordul, vezetője parancsára sem megy újra a kacsáért és a vízből kijön, a kutya a vizsgából kizárandó.

17. Irányíthatóság, engedelmesség a vízben (3)

A bíró utasításainak megfelelően a vezető küldje kutyáját előre, parancsra változtasson irányt és tudja tovább előre küldeni.

A kutyának a parancsokat készségesen és gyorsan kell végrehajtani.

III. A vizsgá értékelése:

Az értékelés az alábbi minősítési táblázat szerint történik.

A díjba sorolás ponthatárai:

I. díj: 198 – 264 pont

II. díj: 133 – 197

III. díj: 82 – 132.

	Feladat	Érték szám	Osztály- zat	I.	II.	III.
				díjhoz szükséges pontszám		
1.	Orrhasználat, orrjóság	6		3	3	2
2.	Keresési mód	5		3	3	2
3.	A vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás	4		3	2	1
4.	Vadmegállás	5		3	2	2
5.	Viselkedés vadkelésre	3		3	2	1
6.	Viselkedés lövésre	3		3	2	1
7.	Engedelmesség mezőn	3		3	2	1
8.	Lőtt vad megkeresése légszimattal (feltétlen elhozás)	4		3	2	1
9.	Lőtt vad elhozás	3		3	2	1
10.	Szárnyas vonszalék kidolgozása	4		3	2	1
11.	Szárnyas vad elhozás	3		3	2	1
12.	Nyúl vonszalék kidolgozása	4		3	2	1
13.	Lőtt nyúlelhozás	3		3	2	1
Mezei munka összesen:			200	150	101	66
14.	Kajtatás nádiban	4		3	2	1
15.	Kajtatás élő kacsá után	6		3	2	1
16.	Lőtt kacsá elhozás mély vízből	3		3	2	1
17.	Irányíthatóság, engedelmesség vízben	3		3	2	1
Vízi munka összesen:			64	48	32	16
MINDÖSSZESEN:			264	198	133	82

MINDENES VIZSGA VIZSLÁK RÉSZÉRE (MVV)

I. A feladatok részletes leírása:

1. Orrhasználat, orrjóság (6)

A kutya orrjóságát a teljes mezei munka során kell értékelni. Az elbírálásnál figyelembe kell venni: milyen távolságról észleli a kutya a vadat, hogyan használja ki a szelet, a keresés irányát, a terepadottságokat, a szél erősségét, a levegő nedvességtartalmát és hőmérsékletét, a vad fajtáját, és a magabiztosságot a jelzésekben. A nyúl kihagyása nem jelenti azt, hogy a kutyának biztosan rossz az orra.

Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni (inkább azt, milyen távolságról jelzi). A kutya reagálását olyan vadnyomokra, ahol a kutya nem látja a vadat szökni, illetve menekülni, figyelembe kell venni.

Jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogy a vizsla mindig a szélre fordul, fejtartását a szélirány felé igazítja, tempóját az orrjósághoz, az adott terepadottságokhoz igazítja. Fejét keresés közben magasabban tartó vizslának mindig jobb az orra, mint a talajt állandóan szimatoló, csapázgató vizslának.

Az orr elbírálásához alapos megfigyelés, tudás és tapasztalat szükséges. A végső értékelés megállapításánál figyelembe kell venni az „elveszett vad keresése légszimattal” feladatnál tett, orrjóságra vonatkozó megjegyzést.

Hibák:

- A vad jelzése kis távolságra jó széllel.
- A vad kihagyása, vagy, ha beleszalad a vadba.
- Stabil állás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.
- Állandó földön szimatolás, csapázgatás.
- Alacsony fejtartás.

2. Keresési mód (5)

A megfelelően gyors, egyenletes tempójú, tervszerű, céltudatos, kitartó keresés a követelmény, lehetőleg magas orral, vágóban. A keresésnek mindig tükröznie kell a vadászszenvédelyt és a találni akarást. Lekeretetlen terület ne maradjon, a fordulókat mindig a szélhez igazítsa. Ideális tereptől függően a 100 – 140 méteres keresési szélesség, a vezető előtt kb. 30 méterre. A keresési stílus összetevője a harmonikus, fajtára jellemző mozgás és fejtartás is.

A keresés időtartama minden kutyánál legalább 15 perc legyen, de a hiteles bíráló érdekében ezt a bírók meghosszabbíthatják néhány perccel.

Hibák:

- Tervszerűtlen keresés,
- csak homlokszéllel (előre) keresés.
- A vezetőhöz való túlzott kötődés vagy a kapcsolat hiánya, lassú mozgás.
- Keresés orrhasználat és találni akarás nélkül.
- A fent ismertetettektől való eltérés hibának számít.

3. A vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (4)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a szituáció és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, önállóan, kifejezően, határozottan dolgozzon, mindig maradjon kontaktusban a vaddal, csapázás csak akkor elfogadható, ha a vad hátszéllel menekül.

Pozitívan kell értékelni, ha a kutya a menekülő vadat megelőzi és állással rögzíti.

A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra hangjellel történő biztatás vagy csitítás.

A ráhúzás, állás, utánhúzás során a vezető nem érintheti meg a kutyát.

Hibák:

túl gyors ráhúzás és utánhúzás
a vad kinyomása parancs nélkül
utánhúzás hiánya
ha nem lesz meg a vad

4. A vadmegállás (5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat annyi ideig kell nyugodtan, biztosan és a fajtára jellemző módon állnia, amíg a vad föl nem kel, vagy fel nem keltik.

Vadnyomot, fekhelyet a kutyának csak rövid állással szabad jeleznie. A bizonyíthatóan kétszeri vad kihagyás (vad meg nem állás) 0-val osztályozandó, ami a versenyből való kizárást jelenti. A vad tudatos kinyomása szintén 0-val értékelendő.

Hibák:

rövid vagy nem biztos állás
a vad idő előtti felrebbentése
üres állás
ha parancsra áll
a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre (4)

A kutya a gazdája által felkeltett, vagy menekülő szárnyas vagy szörmés vad kelésére viselkedjék nyugodtan, maradjon helyben. Minden parancs hiba, ami csökkenti az osztályzatot.

Hibák:

a menekülő szárnyas vad után perdül vagy ugrik
egészséges szárnyas vad megfogása
ha a kutya szörmés vadat üldöz, de a gazdája első parancsára
abbahagyja, legfeljebb 3-as osztályzatot kaphat
kétszeri utánperdülés és 1-szeri vadűzés, valamint élővad megfogás esetén 0 az osztályzat.

6. Viselkedés lövésre (3)

Vizsgán és versenyen a vadat nem lőjük meg. A lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia.

A feladat akkor ért véget, amikor a bíró utasítására a vezető pórázra veszi kutyáját.

7. Engedelmesség mezőn (4)

Ezt a feladatot a teljes mezei keresés során kell elbírálni. A kutya kéz és /vagy hangjelre azonnal reagáljon és hajtsa végre a vezetője parancsát. Ismételt parancsadás csökkenti az osztályzatot.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmesség osztályzatba. A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel, valamint az állandó készenlétet a vezető parancsainak teljesítésére. Az engedelmesség a jó kiképzés kifejezője, előfeltétele a vadászati használhatóságnak. Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni az 5. 6. feladatnál nyújtott teljesítményt is.

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal, feltétlen elhozás (5)

Idő: 15 perc

A légszimattal keresés és feltétlen elhozás lényege, hogy a kutya a bárhol megtalált, kihűlt vadat parancs nélkül felvegye, és vezetőjéhez vigye. A feladatot egy szárnyas és egy szörmés vaddal végezzük.

Ezt a gyakorlatot növényzettel borított területen végezhetjük el.

A kutyát legalább 100 lépésről, vezetője elhozási parancs nélkül a területen mezei keresésre küldi. Amikor a vezető kb. 50 lépésre megközelíti a lőtt vadakat, a bírók megállítják a vezetőt, a kutya folyamatosan tovább keres. Amikor a kutya a lőtt vad közelébe ér, a vezető már semmilyen utasítást nem adhat. A mennyiben a vezető elhozási parancsot ad, a kutya 1-es osztályzatot kap.

A kutyának az először megtalált vadat hoznia kell, utána azonnal indítani kell a másodikért. A mennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, már az első vadnál is véglegesen 0 osztályzatot kap.

4-es osztályzatot akkor kap a kutya, ha a körülmények között elvárható gyorsasággal teljesíti a feladatot. Hiba, ha túl sokat kell irányítani, buzdítani.

A bíró a munka során figyelje meg a kutya orrjóságát, orrhasználatát is, és tegyen erre vonatkozó megjegyzést a bírálati lap megfelelő rovatába.

9. Lőtt vad elhozás, átadás (3)

A korrekt elhozás követelmény, parancs nem adható.

A két elhozást külön értékeljük, a két osztályzatot összeadjuk és osztjuk kettővel. A hányados adja az osztályzatot.

Ha a kutya csak egy vadat talál meg a megengedett idő alatt, akkor a teljesített munka osztályzatának csak felét kaphatja a 8.- 9. feladatnál is.

10. Szárnyas vonszalék kidolgozása (4)

Idő: 10 perc

A szárnyas vonszalékot 150 méter hosszan húzzuk, két töréssel.

11. Szárnyasvad elhozás, átadás (3)

A korrekt elhozás követelmény, parancs nem adható. Bírálata az Általános rendelkezések c. fejezet XII/8 pontja szerint történik.

12. Kajtatás nádban (5)

Idő: 10 perc

A feladat lényege, hogy a kutya a kijelölt szakaszt keresse át, hogy az onnan kinyomott, felkeltett vadat a vadász lelőhesse.

A kutyának a gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben (mély vízben lévő nádrészeket is beleértve) módszeresen kell átdolgoznia. A kutya dolgozzon önállóan, de vezetőjével maradjon kapcsolatban. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem hiba. A vezető követheti kutyája munkáját a nád szélénél. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására azonnal vissza kell fordulnia.

Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

Hibák:

az önállótlan munka,
túl gyakori vagy túl hangos biztatás,
ha kikerül a kézből, és nem tart kapcsolatot vezetőjével,
ha nem keresi át a rendelkezésre álló területet.

13. Kajtatás élő kacsá után (6)

Idő: 20 perc

A kutya feladata a vadászat során szárnyazott, vízre eső kacsá nyomának követése és lehetőleg puska elé hajtása.

A vezető a bíró által megjelölt helyről indítja, vagy ha az a vízen van, odairányítja kutyáját és annak a kacsá nyomát követnie kell.

Ha megtalálta a vadat, azt hajszolnia kell a feladat befejeztéig. Nem feladat az élő kacsá feltétlen elfogása, ezért, amint a kutya üldözi a kacsát, az első adandó alkalommal a bíró adjon utasítást a lövésre.

4-es osztályzatot annak a kutyának lehet adni, amelyik a kacsá nyomát teljes biztonsággal követi, majd azt megtalálva hajszolja. Ha a kacsát csaholva követi, ez külön nem jutalmazható. A kutya vezetőjének jogában áll kutyáját élénkíteni, illetve irányítani és a parton követni.

Ha a kutya biztosan követi a kacsá nyomát, a rendelkezésre álló időt végigdolgozza, de a kacsá nem kerül terítékre, 4-es osztályzatot kaphat.

Ha a kacsza nem kerül terítékre vagy lövés nélkül fogja meg a kutya, a lövést és a mélyvízi elhozást külön feladatként kell elvégezni.

Azok a kutyák, amelyek

az úszónyomot nem veszik fel, illetve a kacsza őket nem érdekli; nem mennek a mélyvízbe, az általuk látott kacsát gazdájuk parancsára sem követik a kacsát megtalálták, azt szemre követik, de rövid idő múlva, vagy ismételten otthagyják és a vezető parancsára sem mennek ismét utána, nem kaphatnak 0-nál jobb osztályzatot.

Hibák:

Érdeklődés nélküli vagy nem elég kitartó kajtatás.

Többszöri kijövés a vízből.

Az úszónyom nem megfelelő vagy bizonytalan követése

14. Lőtt kacsza elhozása mély vízből (3)

Idő: 5 perc

A bíró a vadkacsát kb. 15-20 méterre a mély vízbe dobja. A kutya a kacsza bedobását láthatja. Amikor a kutya a vízben úszik, a kacsza mellé a vízre kell löni. A korrekt elhozás követelmény.

Ha a kutya a lövésre visszafordul és vezetője parancsára sem megy újra a kacsáért és a vízből kijön, a kutya a versenyből kizárható.

15. Irányíthatóság, engedelmesség a vízben (3)

A bíró utasításainak megfelelően a vezető küldje kutyáját előre, parancsra változtasson irányt és tudja tovább előre küldeni.

A kutyának a parancsokat készségesen és gyorsan kell végrehajtani.

16. Erdei cserkelés (2)

A feladatot lehetőleg cserkészúton vagy szűk nyiladékon kell végrehajtani. A vezető óvatosan halad. A vizslának szabadon, láb mellett vagy mögötte kell követnie. 50 lépés után a vezetőnek meg kell állni és figyelnie kell a területet. A vizslának ez alatt nyugodtan kell a vezető mellett maradnia.

Kis idő után folytatják a cserkelést, és mintegy további 20 lépés után a vezető hasaltatja vizsláját, az helyben marad és a vezető mintegy 10 lépést tovább cserkel; majd kézzel maga után hívja vizsláját, amely a jelre lassan vezetőjéhez megy. Itt a vezetője elfekteti és tovább cserkel előre még 50 lépésnyire és ezután már a 17. feladatot hajtja végre.

17. Elfektetés (2)

Idő: 5 perc

A kutyát szabadon kell elfektetni, a bírók által kijelölt helyen. A nyakörv rajta maradhat. Az elfektetés után a vizslavezető egy bíróval legkevesebb 50 lépésre eltávolodik úgy, hogy a kutya őt ne lássa. Az elfektetés 5 percig tart. Két perc után a vizslavezető vagy a bíró egy lövést ad le, további két perc után még egyet. Ezután egy perccel a vizslavezető visszamehet kutyájához.

A munka akkor van befejezve, ha a vizslavezető a kutyát ismét pórázra veszi.

A kutya nyugodtan feküdjön, ne vonyítson, ne távolodjék el az eredeti helyétől 1 méternél nagyobb távolságra. Ha a kutya felül 3-as, ha feláll 2-es, ha 1 m-ig elmozdul 1-es osztályzatot kap. Ha 1 m-nél távolabb megy el: 0-t kap.

Az egyik bíró a cserkelés megkezdése előtt előre megy arra a helyre, ahol majd bemennek az erdőbe. Az elfektetés után várja meg a vezetőt és együtt mennek takarásba.

18. Vezetékmunka vércsapán (6)

A vércsapá hossza 500 méter, 0,25 l vér felhasználásával kell fektetni, 2-4 órát állni hagyni.

A munka megkezdésénél a bírók a vizslavezetőnek mutassák meg a rálövés helyét. Legkevesebb 5 méter hosszú vezetéken és szabályos nyakörvvel kell a kutyát a vizslavezetőnek a vadig kísérenie, végig teljes vezetékhozzon dolgozva. A vezető munka közben a vezetőket el is engedheti úgy, hogy a kutya a földön húzza. Ez azonban a vezető felelősségére történik.

A dolgozó kutyát legalább két bírónak kell követnie. A csapat a kutyának alacsony orral, de a vezetéken nyugodtan kell végigdolgoznia. A vezetőnek jogában áll a kutyát biztatni, nyugtatni, szükség esetén lefektetni. A vizslavezetőnek tilos a bírók számára elhelyezett jelzéseket néznie. Az első ilyen megnyilvánulásnál az osztályzatot eggyel csökkentik, ha ez megismétlődik a kutyát 0-val osztályozzák.

Ha a kutya a csapáról letér, és saját magát korigálja, a letérés nem hiba. Ha a vezető észreveszi, hogy a kutya letért a csapáról, visszateheti a nyomra.

Ha a kutya annyira eltávolodik a csapától, hogy a bíró megítélése szerint nem tudja azt újból megtalálni, vagy a szomszéd csapákat veszélyezteti, a bírók utasítására a kutyát a csapára vissza kell tenni, a munka során legfeljebb háromszor. Minden újabb csapára helyezés eggyel csökkenti az osztályzatot.

A vércsapa munka értékelésénél a kutya teljes munkáját kell figyelembe venni.

Az a kutya, amelyik a bírók beavatkozása nélkül megy el a vadig, 4-es osztályzatot kaphat.

A bírók a csapavesztett vizslát akkor szólítsák vissza, amikor az kb. 20 lépésre letért a helyes iránytól. Ilyen esetben a bíróknak a vizslavezetőnek meg kell mutatniuk, hol tegye csapára a vizslát.

Minden vizsla számára külön vércsapát kell biztosítani. Olyan vércsapát más vizslának adni nem szabad, melyet már egy másik vizsla megkezdett, de nem fejezett be.

A kötelező vezeték munka a vadig tart, kivéve a külön feladatot jelentő vizslákat, amelyek vezeték munkája az utolsó sebágyig tart. Az ő vezeték munkájukat addigi teljesítményük szerint kell értékelni. A hátralévő csapat ezeknek a vizsláknak szabadon kell teljesíteniük.

Az eredményes vércsapa munka befejezése után a végbíró adjon át töretet a vezetőnek és a kutyának. Ha van kürtös, a töret átadás alatt fújja a vad halála szignált.

19. Dermedtre csaholás (4)

Idő: 10 perc

A bírók a különfeladat megkezdését engedélyezik, függetlenül attól, ha az addigi vezeték munka hányas osztályzatot érdemel.

A külön feladatot az Általános rendelkezések XII/7. fejezetében leírtak szerint kell végrehajtani.

Ebben az esetben a harmadik bíró a vizsla megfigyelésére, figyelembe véve a szélirányt, a csapa végén rejtőzve helyezkedik el.

Korrekt dermedtre csaholás alatt azt értjük, hogy a kutya szabad csapamunkával az utolsó sebágytól a vad közvetlen közelébe kerül (kb. 10 méteres kör). Ezután rövid megszakításokkal addig csahol, míg a vezetője és a bírók oda nem érkeznek.

A vizslavezető a második sebágnál lecsatolja a vizslát és a csapa szabadon követésére küldi a kutyát. A vezető és a kísérő bírók a sebágnál várják a csaholás megkezdését. Legkésőbb 5 perccel a lecsatolás után a kutyának 5 percen keresztül rövid megszakításokkal csaholnia kell a dermedt vadat. Öt perces csaholás után a vizsla vezetője elindulhat a csaholás irányába a csaholó kutyához. A kutya a vadat foghatja, nyalogathatja, ez nem hiba. Ha a kutya nem csahol és visszatér, vezetéken kell folytatnia a munkát.

Utasítás az osztályzáshoz:

- Korrekt csaholás a vadnál az első előreküldés után 5 percen belül 4-es osztályzat.

- 5 és 10 perc között 3-as osztályzat.

- Ha a kutya 10 percen belül nem csahol, az osztályzat: 0.

- Az a kutya, amelyik az engedélyezett 10 percen belül nem folytatja a vezeték munkát, a második sebágytól a vadig, a vezeték munkájára is 0 osztályzatot kap, mert a vadat nem találta meg, a vad nem került terítékre.

- Minden olyan csaholás, amely a vadtól 10 méternél nagyobb távolságra történik, nem fogadható el.

Minden egyes indítás a vezeték munkánál egy osztályzat levonásával jár. Ha a harmadik indítás is sikertelen feladatmegoldással jár, a vezeték munka 0.

20. Dermedthez vezetés (3)

Idő: 10 perc

A bírók a különfeladat megkezdését engedélyezik, függetlenül attól, ha az addigi vezeték munka hányas osztályzatot érdemel.

A külön feladatot az Általános rendelkezések XII/7. fejezetében leírtak szerint kell végrehajtani.

Ebben az esetben a harmadik bíró a vizsla megfigyelésére, figyelembe véve a szélirányt, a csapa végén rejtőzve helyezkedik el.

Korrekt dermedthez vezetés alatt azt értjük, hogy a kutya szabad csapamunkával a második sebágytól a vad közvetlen közelébe kerül. Ezután kell a kutyának a vezető bejelentése szerint, a vezetőhöz visszatérve, őt a vadhoz vezetnie. A vizslavezetőnek a munka megkezdése előtt kell a bíróval közölnie a dermedthez vezetés módját.

A második sebágyig a kutya vezetéken megy. Itt a kutyáról lecsatolják a vezetéket és parancsot adnak a dermedthez vezetésre. A kutya innen szabadon keresi meg a vadat és 5 percen belül vissza kell térnie a gazdájához, aki őt a bírókkal együtt a második sebágytól várja. A vadnál lévő bíró kürttel jelzi, hogy a kutya a vadnál volt, és onnan visszaindult. A jelzést akkor adja a bíró, amikor a kutya már legalább 50 méterre eltávolodott a vadtól. Amennyiben a kutya első indításra nem teljesít, a munkát csak vezetéken folytathatja. Ha a kutya a vadat nyalogatja vagy megpróbálja azt elhozni, nem hiba.

Ha a kutya a külön feladatot nem teljesítette, a vezeték munkája nem lehet jobb 3-asnál.

Utasítások a minősítéshez:

- Korrekt vezetés, az első 5 percen belüli teljesítés: 4-es osztályzat.

- Ha 5 és 10 perc között teljesít: 3-as osztályzat

- Az a kutya, amelyik az engedélyezett 10 percen belül a második sebágytól a vadig nem folytatja a munkát, a vezeték munkára is 0 osztályzatot kap.

A dermedthez vezetés jelzőapporttal a következőképpen teljesítendő:

Az indítás előtt a vezető felcsatolja a kutya nyakörvére a jelzőapportot, és ráteszi kutyáját a csapára. A kutya közvetlenül a vadnál veheti szájába a jelzőapportot, és azt a szájában tartva kell a vezetőjéhez visszamennie, majd az előre bejelentett módon vezeti vezetőjét a vadhoz. Ha a kutya a küldés után már jelzőapporttal a szájában jelenik meg a vadnál, és úgy megy vissza, azt a végbírónak két hosszú kürtjellel jeleznie kell. Ez a mód nem fogadható el vezetésnek.

Ha munka közben a jelzőapportot a kutya bárhol kiejti, és nem veszi újra fel, a vezetés munkája nem fogadható el.

Minden egyes indítás a vezeték munkánál egy osztályzat levonásával jár. Ha a harmadik indítás is sikertelen feladatmegoldással jár, a vezeték munka 0.

21. Erdei nyúlvonszalék kidolgozás (4)

Szintidő: 15 perc

A kutyának a nyulat 300 méter hosszú kéttöréses erdei csapán kell megkeresnie és elhoznia.

22. Lótt nyúl elhozás, átadás (3)

A korrekt elhozás követelmény. Bírálata az Általános rendelkezések c. fejezet XII/8 pontja szerint történik.

23. Dúvad vonszalék kidolgozás (4)

Idő: 15 perc

A feladatot szőrmés dúvaddal kell végrehajtani. A csapa hossza 300 méter két töréssel.

24. Erdei dúvad elhozás, átadás (3)

A korrekt elhozás követelmény. Bírálata az Általános rendelkezések c. fejezet XII/8 pontja szerint történik.

25. Viselkedés lőálláson (3)

A lőálláson a kutyát póráz nélkül a vezető előtt 3 m-re elfektetik.

A kutyák közötti távolság legalább 20 m legyen. Ezt a feladatot az összes versenyző részére együtt kell lebonyolítani.

A hajtást az elfektetett kutyák vonalával párhuzamosan végzik, kb. 10-40 méter távolságra. A hajtás kezdetét és végét kürtszóval jelzik. A vezetőbíró által kijelölt puskás vizslavezetők mögött elhaladva minden kutyánál egy-egy lövést ad le. Vadra tilos löni.

A hajtás ideje alatt a kutyának nyugodtan kell viselkednie, ugatással, nyüszítéssel vonyítással nem riaszthatja el az arra mozgó vadat. Minden parancs és felülés egy osztályzattal, a felállás 2-vel csökkenti a minősítést.

Azok a kutyák, amelyek helyüket elhagyják, állandóan vonyítanak vagy ugatnak, 0 osztályzatot kapnak.

26. Szőrmés dúvad kihozása akadályból (3)

Idő: 5 perc

A feladat végrehajtáshoz többféle akadályt is készíthetünk. Készíthetünk olyat, amelynek mind a négy oldalán 70 cm magasságú és legalább 2,5 X 2,5 méter szélességű kerítés van, vagy olyat, amelynek három oldala kerítés, és a negyedik oldal 1 m széles és 80 cm mély árok. Az árkot vízzel is meg tölthetjük.

A feladat végrehajtásához szőrmés dúvadat kell biztosítani. A vezető vizsláját az akadály előtt legalább 5 m távolságra elfekteti, majd a dúvadat az akadályba dobja. Visszamegy a vizslájához és a vizslát elhozásra küldi.

A vizslának a vezető parancsára a legrövidebb úton az akadályhoz kell futnia, beugrania és a dúvadat fölvéve, az akadályból kiugorva ezt a vezetőjéhez kell vinni. A korrekt elhozás itt az összteljesítménybe számít.

Hibák:

Ha a vizsla kerülgeti az akadályt,

ha vonakodva, vagy csak a vezető ismételt parancsára veszi fel a dúvadat,

ha rosszul fog és ezért kiejti ugrás közben a vadat

vagy nem korrekt az elhozás.

Minden ismételt parancs fél osztályzat levonást eredményez.

0 osztályzatot kap a vizsla, ha az első parancstól kezdődően 5 percen belül nem hozza ki a dúvadat.

II. Mindenes vizsla vizsla értékelése a következő táblázat szerint:

	Feladat	Érték szám	max. pontszám	I.	II.	III.
				díjhoz szükséges pontszám		
1.	Orrhasználat, orrjóság	6	24	4	3	1
2.	Keresési mód	5	20	4	3	1
3.	A vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás	4	16	3	2	1
4.	Vadmegállás	5	20	4	3	1
5.	Viselkedés vadkelésre	4	16	3	2	1
6.	Viselkedés lövésre	3	12	3	2	1
7.	Engedelmesség mezőn	4	16	3	2	1
8.	Lőtt vad megkeresése légszimattal (feltétlen elhozás)	5	20	3	3	1
9.	Lőtt vad elhozás, átadás	3	12	3	2	1
10	Szárnyas vonszalék kidolgozása	4	16	3	2	1
11	Szárnyas vad elhozás, átadás	3	12	3	2	1
Mezei munka összesen:			184	154	113	46
12	Kajtatás nádban	5	20	3	2	1
13	Kajtatás élő kacsá után	6	24	3	2	1
14	Lőtt kacsá elhozás mély vízből	3	12	3	2	1
15	Irányíthatóság, engedelmesség vízben	3	12	3	2	1
Vízi munka összesen:			68	51	34	17

16	Cserkelés	2	8	3	2	1
17	Elfektetés	2	8	3	2	1
18	Vezeték munka vércsapán	6	24	3	2	1
19	Dermedtre csaholás	(4)	(16)	-	-	-
20	Dermedthez vezetés	(3)	(12)	-	-	-
21	Erdei nyúl vonszalék	4	16	3	2	1
22	Lótt nyúl elhozás, átadás	3	12	3	2	1
23	Dúvad vonszalék	4	16	3	2	1
24	Dúvad elhozás, átadás	3	12	2	1	1
25	Viselkedés lóálláson	3	12	3	2	1
26	Dúvad kihozás akadályból	3	12	2	1	1
Erdei munka összesen:			120+ 16+12	84	54	30
Összes pontszám:			372+ 16+12	289	201	93

Minősítés: I. díj : 289-372 pont
II. díj: 201-288 pont

III. díj:

93-200

pont

és a táblázatban feltüntetett minimális osztályzatok elérése.

ALAPVIZSGA (AV) VIZSLÁK RÉSZÉRE

I. Általános rendelkezések:

Az alapvizsga a magyar vizsla tenyészszemle részét képezi, azonban megszervezhető külön is, de a két minősítés térbeli és időbeli eltérése ellenére egy egységet képvisel, és bármelyik hiánya eleve kizárja a kutyát a tenyésztésből.

Ezen szabályzat alapján elbírálhatóak az egyéb vizslafajták is.

A vizsgára nevezhető minden magyar vizsla, amelyik 8 hónapos kort betöltötte. Felső korhatár nincs, de szorgalmazni kell, hogy a vizslák minél fiatalabb korban vizsgázzanak, amikor a kiképzettség még nem fedi el a veleszületett adottságokat. (8-18 hónapos korban) Valamint nevezhető minden VII. fcs-ba tartozó kutya, amelyiknél a fajta tenyésztéséért felelős szervezet ezt a vizsgát elismeri.

Alapvizsga rendezéséhez olyan, vadászatra alkalmas területet kell biztosítani, ahol a vad rejtőzködéséhez kellő takarás van, de a kutyának megfelelő szabad mozgást tesz lehetővé. Az élő vad lehet fogoly, fácán vagy fűrj. Ezt ki lehet helyezni ketrecben is, de gallyakkal, növényekkel úgy kell letakarni, hogy a ketrec ne legyen látható, de azért a szél jól átjárhassa. A vadat a kutya indulása előtt legalább 15 perccel ki kell tenni.

Amennyiben a területen természetes vad nincs, vagy csak kevés található, több madarat kell kihelyezni, hogy a kutya adottságai kellőképpen értékelhetőek legyenek. Az első vad megtalálása után a kutyát pórázra kell venni és elvezetni kellő távolságra, ahonnan már nem fut vissza az előbbi madárhoz. Mezei keresés közben legalább 2 lövést kell leadni, egymástól 20 mp-re, amikor a kutya a vezetőtől legalább 10-20 m távolságra van.

Lőtt vad szükséglet:

használható szárnyas vad: fácán, kacska, fogoly

szőrmés vad: kis méretű mezei, vagy üregi, vagy házi nyúl

Vízi munkához: olyan nyílt vízfelület, ahol a kutyának legalább 5-6 métert mélyvízben úszva kell megtenni és van megfelelő szabad, enyhén lejtős partszakasz, hogy a kutya jól láthassa az apport bedobását és ahol nehézség nélkül be tud menni, és ki tud jönni.

II. Feladatok ismertetése:

1. Mezei keresés:

1.1. Orrjóóság (6) :

Az egész mezei keresés során kell értékelni. Figyelembe kell venni, hogyan és milyen távolságról jelzi a vad jelenlétét, vadhelyeket, csapákat vagy inkább a talajt szaglássza, vagy kihasználja a légszimatot. A mezei keresés ideje 10 perc.

1.2. Keresés stílusa (5):

Nem követelmény a kiforrott keresési stílus, inkább az érdeklődést, a találni akarást (főleg az első vad vagy vadhely utáni munkát kell figyelembe venni), a fejtartást, az önállóságot kell figyelembe venni. Ne parancsra szaladgáljon, hanem vezetőjétől bátran távolodjon el. Mutassa a törekvést a kigyóvonalban való keresésére. Pozitívan értékelendő, ha megpróbál "utánajárni" az érzett szagoknak, még ha ezáltal a keresési séma megtörik, lekeresetlen területek maradnak is ki. Értékelni lehet, ha a vad fekvését, csapáját jelzi. Figyelembe kell venni a fajtára jellemző mozgást.

1.3. A vad jelzése, vadmegállás (4):

Nem követelmény a szilárd és kitartó állás, nem hiba, ha a madár megmozdulására a kutya beugrik. Maximális osztályzat csak akkor adható, ha a kutya a vad észlelését jól jelzi és legalább néhány másodpercig kifejezetten áll, legalább egy vadat szagra áll, nem csak közvetlen közletről, a vad megpillantásakor.

1.4. Gyorsaság, kitartás (1):

A vizsla a munka nagyobb részében vágásban, de legalább lendületes ügésben dolgozzon. Nem hiba, ha vadhelyeknél, csapáknál leáll szimatolni, esetleg csak a vezető buzdítására megy tovább. Érdeklődése, munkakedve a munka vége felé se csökkenjen. Nem tekinthető hibának, ha csak az első vad megtalálása után kezd intenzíven dolgozni, ha a munka első részében is mutatott érdeklődést és kezdeményezőkézséget.

2. Elhozás-teszt:

Szintidő: 3 perc/ vad

Feladat: a kutyának meg kell fogni és önállóan hozni kell a szörmés és szárnyas vadat. Legmagasabbra értékelendő, ha a vezető által eldobott vadat a kutya önállóan felveszi és hozza.

Apport: friss szárnyas és szörmés vad. (A teszt kezdete előtt minden kutyának van 1-2 perc gyakorlási lehetősége.)

A vezető bármilyen segítséget adhat a kutyának, játszhat vele, ingerelheti a vaddal, de az értékelésnél ezt számításba kell venni. Joga van szintidőn belül többször próbálkozni.

Amennyiben csak az egyik vadat hajlandó a szájába venni, maximum 1-es osztályzatot kaphat.

2.1. Érdeklődés a vad iránt (3):

Követelmény, hogy a kutya folyamatos és nagyfokú érdeklődést mutasson.

Ha rövid szaglászás után elfordul, és csak a vezető fokozott és többszöri buzdítására hajlandó felvenni és hozni minimum 10 métert, nem kaphat 1-esnél jobb osztályzatot. Maximális osztályzatot kaphat az a kutya, amelyik kifejezett érdeklődést mutat a vad megpillantásakor és rövid bevezetés, próbálgatás után az eldobott vadhoz odavágtázik és rövid fogáskeresés után megfogja a vadat.

2.2. Fogás, elhozás módja (3):

Maximális osztályzatot kap, ha a vadat vonakodás nélkül, határozottan, "tele szájjal", de nem durván megfogva és legalább 10 métert viszi. Fogásigazítás nem hiba.

Hibák: a vad többszöri megrázása, "gyömöszölése", rágása, olyan kemény fogás, hogy sérül a vad, vagy ha csak undorral, "foghegyről" hozza. Törekvés a kikezdésre súlyos hiba. Minimum követelmény, hogy a vadat a földről önállóan fölvegye, és pár métert vigye.

2.3. Csapakövetési hajlam (1):

Szintidő: 3 perc

Az elhozási teszt teljesítése után a bíró az egyik - választása szerinti - vadat (szörmés vagy szárnyas) kb. 30 lépés távolságra egyenes vonalban elhúzza oly módon, hogy a csapa kezdetnél a vadat alaposan a talajhoz dörzsöli és tollat vagy szőrt is hagy bőségesen az elején. Ezt a kutya nem láthatja. Nagyon gondosan kell kiválasztani a területet, hogy a lehető legjobb szagvételemet biztosítsuk a fiatal kutyának (talaj, növényzet, szélirány, hátszél). Ezután odavezeti kutyáját a nyom elejéhez, ott megmutatja neki a csapa indulási helyét. Innen a kutyának kell kidolgoznia a nyomot. Követelmény a csapa

precíz kidolgozása, a vad felvétele és behozása. Bírálandó a csapakövetési hajlam és az apportkésztség.

Maximális pontszámot az a kutya kaphat amelyik a csapat kidolgozza és a vadat a vezetőjéhez viszi. Amennyiben a csapa kidolgozása pontos de a vadat többszöri biztatásra sem veszi fel, az 2-es osztályzatot kap.

3. Víziteszt:

Szintidő: 5 perc

Feladat: Lőtt kacsza kihozása mély vízből. A bíró vagy a vezető a kacsát minimum 8-10 méterre a vízbe dobja, amit a kutyának ki kell hoznia úgy, hogy legalább néhány métert kelljen úszni érte. A kutya azonnal indulhat a vadért.

Sikeres kihozás után - átadást nem követelünk elég, ha a partra hozza - azonnal vissza kell dobni a vadat. Amikor a kutya másodszor is a vízben van, a levegőbe kell lógni (de a puska legalább 15 méterre legyen a kutyától).

A kutyának folytatnia kell a munkát. A vezető biztathat, parancsot adhat, dobálhat.

Ha a kutya a lövés után elhozás nélkül kijön a vízből, újra beküldhető legyen.

Ha a kutya lövés után semmiképpen sem küldhetőbe újra a vízbe, a "viselkedés lövésre" osztályzata 0.

3.1. Vízkedvelés (3):

A feladat értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a kutya hogyan megy be a vízbe (nem előny ha beugrik), szívesen tartózkodik-e a vízben. Szép stílusú úszás még nem követelmény.

Maximális osztályzatot az a kutya kap, a melyik bátran megy a vízbe és úszik a kacsáért.

3.2. Vízi elhozás (3):

Maximális pontszámot kap, ha a kacsát vonakodás nélkül, határozottan, "teli szájjal", de nem durván megfogja és a partra hozza. A fogásigazítás nem hiba.

Hibák: a vad gyömöszölése, rágása, olyan kemény fogás hogy sérül a vad, vagy ha undorral "foghegyről" hozza. Törekvés a kikezdésre súlyos hiba. Ha a kacsát a vizsla nem hozza ki, 0 osztályzatot kap.

4. Idegrendszer

4.1. Viselkedés lövésre (4):

Mind a mezei, mind a vízi teszt közben értékeljük. Maximális osztályzatot az a kutya kaphat, amelyik a mezei keresés feladatnál a lövés után – néhány másodperc tájékozódás után - változatlan tempóban dolgozik, és a vízi tesztnél a lövés után folytatja a munkát (ismételt parancsadás – irányító dobás nem hiba).

Ha a mezei keresésénél a lövés után visszamegy a vezetőjéhez és csak annak biztatása után, vonakodva folytatja a munkát, 1-es osztályzatot kaphat. Ha elszalad, vagy nem folytatja a munkát, vagy a vízi tesztnél a lövés után kijön a vízből és nem úszik be újra, 0 osztályzatot kap.

4.2. Temperamentum, munkakedv (3):

Az egész vizsga alatt értékelendő. Figyelembe kell venni, hogy kellő bátorsággal viszonyul-e a bírókhoz (idegen emberekhez), hogyan reagál idegen kutyák jelenlétére, (oktalan agresszivitás komoly hiba), milyen a kapcsolata a vezetőjével, törekszik-e a kapcsolattartásra. Mutasson kifejezett érdeklődést a feladatok iránt, legyen benne vadászszenvédély. Fiatal korban kisebb hiba a túl élénk, nehezebben kézben tartható

viselkedés, mint az érdeklődés nélküli, "langyos" vagy félnk, bizalmatlan, vagy túl agresszív, verekedésre való hajlamos magatartás.

III. Értékelés:

A feladatoknál a kutya a feladatok leírásánál szereplő értékszámokkal kialakított pontszámot kaphatja. Maximum elérhető 144 pont. 72 ponttól megfelelt, 114 ponttól kiválóan megfelelt minősítést kapja.

A kutya a vizsgán nem felelt meg, ha valamelyik feladatnál 0-s osztályzatot kapott, illetve nem érte el a 72 pontot.

Magyar Vizsla Klub Egyesület				
Alapvizsga bírálati lap				
Vizsga helye:				
Vizsga ideje:				
Kutya neve:		Tkv.sz.:		
Kutya fajtája:	Kutya születési ideje:	Neme:		
Kutya apja:		Tkv.sz.:		
Kutya anyja:		Tkv.sz.:		
Tenyésztő:				
Tulajdonos:	Lakcím:			
Vezető:				
FELADATOK		osztályzat	szorzószám	pontszám
MEZEI KERESÉS				
1.	Orrjóság:		6	
2.	Keresés stílusa:		5	
3.	Vad jelzése, vadmegállás:		4	
4.	Gyorsaság, kitartás:		1	
ELHOZÁSOK				
5.	Érdeklődés vad után:		3	
6.	Fogás, elhozás:		3	
7.	Csapakövetési hajlam:		1	
VÍZI TESZT				
8.	Vízkedvelés:		3	
9.	Vízi elhozás:		3	
IDEGRENDSZER				
10.	Viselkedés lövésre:		4	
11.	Temperamentum, munkakedv:		3	
Összes pontszám:				
MINŐSÍTÉS:				

Jelen bírálati lapon igazolt eredmény a kutya származási lapjára felvezethető!

Kiválóan megfelelt: 144 – 114 p.

Megfelelt: 113 – 72 p.

Nem felelt meg, ha valamelyik feladatnál 0-s osztályzatot kapott, ill. nem érte el a 72 pontot.

Vezetőbíró:

Rendezvényiroda vezetője:

Bíró:

Bíró:

Bíró:

Bíró:

4. melléklet

MAGYAR VIZSLA KLUB EGYESÜLET

TENYÉSZ ENGEDÉLY KÉRELEM

Kérem a tulajdonomban lévő rsz. magyar vizsla részére a tenyész engedély kiadását:

A kutya neve:

Törzskönyvi száma:

Születési ideje:

Neme:

Színe:

Apja neve:

Anyja neve:

Tenyésztő neve:

Tulajdonos neve:

címe:

Tenyészszemle ideje:

helye:

eredménye:

Tenyészvizsga ideje:

helye:

eredménye:

Csipőizületi dysplasia szűrés eredménye:

Dátum: _____

Aláírás: _____

A Tenyészengedély kérelemhez csatolni kell a kutya származási lapjának, tenyészszemle és tenyészvizsga bírálati lapjának és a csipőszűrés eredményének fénymásolatát.

5. melléklet

Magyar Vizsla Klub Egyesület

2336 Dunavarsány, Petőfi u. 5.

FEDEZTETÉSI JEGYZŐKÖNYV

(Géppel vagy nyomtatott betűvel töltendő ki!)

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a tulajdonomat képező

.....nevű, rövidszőrű magyar vizsla fajtájú,

.....törzskönyvi jelű és számú,év,.....hó,.....napján született,

.....színű,microchip számú kan kutya

20.....év,hó,napon befedezte először,

20.....év,hó,napon befedezte másodszor,

20.....év,hó,napon befedezte harmadszor,

anevű, rövidszőrű magyar vizsla fajtájú,

.....törzskönyvi jelű és számú,év,.....hó,.....napján született,

.....színű,microchip számú szuka kutyát.

A szuka előző elléseévben,hónapban,napon volt, az alom

.....db. kiskutyából állt.

Dátum:

Kan tulajdonos aláírása:

Szuka tulajdonos aláírása:

6. melléklet

Magyar Vizsla Klub Egyesület

2336 Dunavarsány, Petőfi u. 5.

ALOMBEJELENTŐ

Kennelnév:

Tenyésztő neve:

Címe:

Telefonszáma:

A kölykök születésének ideje:

KANOK			SZUKÁK		
	Név:	Szín:		Név:	Szín:
1.			1.		
2.			2.		
3.			3.		
4.			4.		
5.			5.		
6.			6.		

A szülők Tenyész engedély fénymásolatát, egyéb bírálati lapok és championátusok fénymásolatát az Alombejelentőhöz csatolni kell!

.....
Dátum

.....
Tenyésztő aláírása

A tenyésztésvezető tölti ki!

A szülők Tenyész engedéllyel rendelkeznek:

.....

Tenyésztésvezető aláírása

PH.

7. melléklet

IGAZOLÁS TRANZPONDER (MICROCHIP) BEHELYEZÉSÉRŐL

Kérjük az állatorvosához a MÁR ELŐRE, KÉT PÉLDÁNYBAN KITÖLTÖTT NYOMTATVÁNNYAL ÉRKEZZEN!

Kutya fajtája:

Tenyésztő neve:

Tenyésztő címe:

Igazolom, hogy anevű tenyészetben

..... napján született kutya(k)ba az alábbiak szerinti transzponder(ek)e)t behelyeztem.

A fenti regisztrációt megrendelem és az adatok kezeléséhez és nyilvántartásához hozzájárulok!

Transzponder beültetés dátuma:.....

.....
Beültető állatorvos aláírása és pecsétje

.....
Tenyésztő/Tulajdonos aláírása

Kan kölykök törzskönyvi neve

Transzponder száma
Kérjük a vonalkódot beragasztani!

Szuka kölykök törzskönyvi neve **Transzponder száma**
Kérjük a vonalkódot beragasztani!

1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	
4.		4.	
5.		5.	
6.		6.	
7.		7.	
8.		8.	
9.		9.	
10.		10.	

8. melléklet

Magyar Vizsla Klub Egyesület

2336 Dunavarsány, Petőfi u. 5.

E-mail: info@magyarvizslaklub.hu

http://magyarvizslaklub.hu

Alomellenőrzési jegyzőkönyv

A kutyák fajtája:	rövidszőrű magyar vizsla
Alomellenőrzést végző személyek:	
Kennel neve:	
Kennel tulajdonos neve:	
Kennel tulajdonos címe:	
Szuka neve:	
Szuka tkv-i száma:	
Szuka elektronikus azonosító száma:	
Szuka születési ideje:	
Kölykök születési ideje:	
Kölykök száma az ellenőrzés idején:	
Szuka egyedi azonosító ellenőrzése:	
Az alom véleményezése:	
Szörminták vétele DNS vizsgálathoz:	

Kelt..... 20....év hó nap

.....
Alomellenőrzést végzők aláírása.....
Szuka tulajdonosának aláírása

9. melléklet

